

Nr. 106

Cena numeru
20 gr.

Cena prenumeraty
w Łodzi
Mies. z dod. ilust. 4,20 zł
Dla rob. 5,70.
Odeszlenie do domów 30 gr.
z przez poczt.
Mies. y dod. ilust. 6,20 zł.
Pocz. Łódź egz. 57 groszy.
Należność poroczna
opłacona ryczałtem.

XXVIII r.

istnienia

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 28

Konto P.K.O. 6059 4.

Redaktor przyjmuje od 11-12

Artykułów i listów anonimowych nie pomieszcza się.

Łódź.

ROZWIÓJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Sobota, dnia 18 kwietnia 1925 r.

Polska i Mała Ententa.

Za parę dni będzie podpisany w Warszawie traktat handlowy i umowa arbitrażowa Polski z Czechosłowacją. W tym celu przyjeżdża do Warszawy minister Czechosłowacji, p. Benesz. Jak eden tak drugi akt są bardzo poważnym krokiem na drodze do porozumienia się obu państw i narodów. Nie mogą one jednak wyczerpać wszystkich wspólnych zagadnień, jakie łączą Polskę i Czechosłowację.

A jest ich wiele. Na pierwszy plan wysuwa się zagadnienie współdziałania w obrocie politycznym obu państw i ochrony ich granic. Polska i Czechosłowacja mają wspólne, historyczne i naturalne wrogi, który mocno jest zainteresowany w osłabieniu obu państw, w ograniczeniu ich rozwoju, w ograniczeniu ich rozwoju między Polską i Czechosłowacją. Gdy te dwa narody się klęka, Niemcy zacierają ręce z radością. Kiedy się łączy, niemiecki „Drang nach Osten” napotyka na mocną przeszkodę. Tak było w przeszłości, tak jest obecnie i tak będzie w przyszłości.

Ponieważ już raz i Polska i Czechosłowacja, wskutek niezrozumienia tej prawdy, zapłaciły wielką niewolę niemiecką, która oba kraje cofnęła wstecz, łatwiej, zdawałoby się, powinno dojść do wspólnego porozumienia i współdziałania. Niestety, do tej pory współdziałanie obu państw na terenie międzynarodowym nie ujęte zostało w ramy umowy formalnej, a jest dziełem tylko przypadku.

Złożyło się na to wiele przyczyn. Nie porozumienia graniczne długi czas roznamietniały opinie publiczną obu narodów, podsycając przez nieodpowiedzialne czynniki. Ale poza tym odchyliły od siebie oba państwa i inne czynniki. I to zarówno ze strony polskiej jak i czechosłowackiej.

Polska w pierwszych latach swego istnienia, dzięki wojnie z bolszewikami niefortunnym pomysłem Józefa Piłsudskiego, zaangażowała się zbyt na wschód. Bolało

to zarówno rusofilów czeskich ze względu na stosunki czesko-rosyjskie, jak i tych polityków czeskich, którzy, widząc niebezpieczeństwo niemieckie, zapytywali siebie, jaka przedstawia wartość dla Czech polityka polska, zwracająca przemożnie uwagę narodu polskiego na wschód, zamiast na zachód, skąd grozi obu państwom Niemcy.

Również i nas niepokoiła polityka czechosłowacka, skierowana głównie przeciw Węgrom, jako głównym spadkobiercom idei habsburskiej, zamiast Niemcom. Mała Ententa, owoc polityki czeskiej, zacieśniła swoje zadania, zamykając przez to Polsce drogę do ściślejszego porozumienia z Czechosłowacją i Jugosławią.

Stosunki jednak się zmieniły. Na teren polityki europejskiej wkroczyły butne Niemcy, grożące i Polsce i Czechosłowacji i Jugosławii. Zadanie przyłączenia Austrii do Niemiec godzi nie mniej w interesy Czechosłowacji i Jugosławii, jak pretensje niemieckie do Pomorza w Polsce. Zagadnienie węgierskie nie może być nadal osią polityki Czechosłowacji i Jugosławii, bo idea habsburska, nieco w zmienionej formie, podejmuje Niemcy. Węgry pójdą w ogonie za Niemcami to będą robić, co im Niemcy podyktują. Niebezpieczeństwo niemieckie dla Czechosłowacji i Jugosławii wraca w całej rozciągłości.

Ten stan rzeczy musi być punktem wyjścia dla Polski i państw Małej Ententy. Trzeba na ten temat zacząć rozmowy i doprowadzić je do pomyślnego końca. Im prędzej to się stanie, tem dla wszystkich wymienionych państw będzie lepiej.

Nie potrzebujemy się szeroko rozpisywać, jakie kolosalne znaczenie miałoby porozumienie Polski i państw Małej Ententy dla pokoju europejskiego. Traktaty pokojowe, regulujące stosunki polityczne w Europie, zyskałyby nową, potężną podporę, która przez sam fakt swego istnienia oddziaływałaby w sposób hamujący na odwetowe i grożące wojną czynniki.

Sytuacja światowa komunizmu.

p) Moskiewski organ sowieców „Prawda”, w szeregu bardzo ciekawych artykułów, zajęło się zbadaniem sytuacji światowej komunizmu.

Mówiąc o sytuacji w Niemczech „Prawda” wspomina o tem, że stronnictwo komunistyczne niemieckie zajęte jest w chwili obecnej wieloma pilnymi sprawami, do których zalicza przedewszystkiem wywyższenie polityczne wrzenia, wywołanego wśród mas robotniczych wskutek udziału przedstawicieli socjalnej demokracji w ostatnich skandalach finansowych; następnie organizowanie przyszłych zatargów ekonomicznych, przegonywanych na jesień — zime 1925 r.; bolszewizowanie taktyki parlamentarnej, podżeganie do walki i nienawiści klasowej oraz agitacja za amnestją ogólną.

Dalej „Prawda” konstatuje że w ciągu czterech ostatnich lat partja komunistyczna w Szwajcarii straciła 40 proc. swoich członków i liczy ich obecnie zaledwie 3.500. W Szwecji jest 6500 komunistów, stronnictwo jednak ma nadzieję, że liczba ta się zwiększy, a to dzięki intensywnej akcji wszczętej

w tym celu. W Rumunii stronnictwo zmuszone zostało wejść pod przeszkodę, nie przeszkadza to wszakże energicznej propagandzie, prowadzonej przez specjalne komitety, które podzieliły kraj na osiem stref. Z wielkim zadowoleniem mówi natomiast „Prawda” o stanie komunizmu we Francji. Wspominałac o ostatnim kongresie partji, który wysunął na plan pierwszy zdobycie większości w przyszłych wyborach municypalnych. „Prawda” zaznacza z tego powodu, że celem partji jest otoczyć Paryż pierścieniem gmin proletariackich. Stan liczebny partji wynosi z góra 76 tysięcy członków, składki dały 2 miliony franków; ilość prenumeratorów „L'Humanité” wzrosła do 11 tysięcy. Do celów partji „Prawda” zalicza również: walkę z faszyzmem, agitację przeciw grupom monarchicznym i konserwatywnym, aresztowanie Poincaré'go, Milleranda, generała Castelnau i t. p.

Z niemielszym zadowoleniem wspomina także „Prawda” o ugodzie japońsko-sowieckiej, która „wypełnia kolumny prasy europejskiej i amerykańskiej i wywołuje niezwykły niepokój w głównych państwach bur-

żuazyjnych”.

Imperaliści europejscy widzą już w tem straszaka związków japońsko-chińsko-sowieckich, która wstrząśnie podstawami polityki światowej. W ten sposób zagadnienie Dalekiego Wschodu, związane ze wszystkimi zagadnieniami kolonialnymi, staje się sprawą trudną dla dyplomacji burżuazyjnej.

„Prawda” tak kończy z dumą: „Odtąd nikt nie będzie mógł nas zniszczyć, co zas do polityki Chamberlain'a to ta już zbankrutowała.

Uгода z Japonją jest największym sukcesem dyplomatycznym Moskwy. Dzięki jej Rumunia powinna stracić ostatnią nadzieję co do ratyfikowania przez Japonię protokołu dotyczącego Resarabji”.

W związku z tym sukcesem polityki wschodniej Sowietów, stoi tworzenie konsulatów bolszewickich wszędzie w Chinach, w najmniej ludnych miastach gdzie dawniej dawniej nie było i awent agentów konsulacyjnych. Konsulaty te oczywiście mała na celu wyłączenie propagandy.

—oOo—

Lady Asquith o Polsce.

p) W końcu ub. miesiąca bawiła przez tydzień w Warszawie Lady Asquith, bardzo światła dama angielska, mająca też dobre imię pisarskie. Przy żywej pomocy Państwa Maxmuller'ów, którzy u siebie w Poselstwie Brytyjskiem i w mieście opiekowali się jej pracą, zapoznała się Lady Asquith z głównymi sprawami naszego kraju. Ogłoszone obecnie w najbardziej rozpowszechnionym dzienniku angielskim „The Daily Mail” z dnia 7-go bm. uwagi jej pt. „The Miracle of Poland” świadczą że wywozła z kraju naszego wrażenie dodatnie i bardzo przyjazne.

Lady Asquith zaczyna od przytyku skierowanego przeciw naszemu wrzaczemu nieprzyjacielowi p. Lloyd George'owi, czarodziejowi walijskiemu, który lubi różne cudy, ale nie lubi Cudu Polski:

P. Lloyd George cierpi, zdaje się, na manję nienawiści ku Polsce, jak kura, która wysiedziała kaczkę, stara się pracowicie zadziobać swego latorośl na śmierć.

Każdy, kto badał obecny stan Polski, musi być uderzony jej cudownym powrotem do zdrowia, postepem który zaznacza się jej przyrodzonymi bogactwami, możliwościami handlowych stosunków, w których, według zdania jej przewódców, moglibyśmy i my uczestniczyć, gdybyśmy się mogli oderwać od tradycji p. Lloyd'a George'a.

Przedstawivszy zwięzłe dzieje niewoli, walk z bolszewikami, prac prawodawczych i skarbowych, Lady Asquith mówi w końcu:

Tymczasem dwa ciężkie zagadnienia istnieją w tym kraju, sprawa żydowska i reforma rolna.

Polska zawsze była gościnnym krajem dla żydów, od czasów Kazimierza Wielkiego, który powodowany życzliwością dla nich, pozwolił im się osiedlić w sobie, gdy wypędzono ich z innych krajów. Teraz stanowią 15 procent ludności, a 50 procent w samej Warszawie. I domaga się samorządu, którego im odmówiono.

Reforma rolna została uchwalona tak pośpiesznie, że teraz wszystkie stronnictwa mniej-więcej się zgadzają, że w całości nie może być przeprowadzona. Dopóki to nie zostanie załatwione, trudno mówić o postępie finansowym, bo bogactwo Polski polega na jej ziemi. I dopiero, gdy się uzyska pewna normalność stosunków, Polska będzie mogła wywozić zboże, węgiel, cukier i drzewo

Jako jeden z większych eksporterów świata. Jest jeszcze dużo trudności do pokonania obecnie i w przyszłości ale ktokolwiek widział gorący patriotyzm Polaków, ich dążność kształcenia się, pragnienie życia pokojowego, pracowitość rolnych i przemysłowych pracowników i potencjalne bogactwa kraju, które mogą z Polski zrobić jeden z wielkich rynków świata, nie może wątpić o jej przyszłości. Spotyka się w Polsce ludzi, którzy byli wysłani do Syberii, którzy wszczęto w wojnie potracili i teraz ciężko pracują na swoje życie i takich, którzy wiele drogi im osób stracili i przeszli ciężkie ponizające koleje, a jednak jedyną myślą, która się od nich słyszy jest: Polska jest wolna, to jedno jest więcej warte niż wszystko inne.

Zyczliwość i uznanie, któremi tchnie cały opis znakomitej Angielki, jest dla nas rzeczywiście bardzo miłym i bardzo cennym świadectwem.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

Po zamachu na króla Borysa.

(wp) Z racji zamachu na króla bułgarskiego Prezydent Rzplitej wysłał depeczę gratulacyjną do króla Borysa.

W rządzie.

(wp) Premier Grabski objął wczoraj urządzenie.

Wczorajem odbyła się konferencja informacji na ministrów, poświęcona strajkowi rolnemu.

Sejm i Senat.

(wp) Sejm zbiera się we środę, Senat w czwartek. W celu przygotowania materiału dla Senatu już jutro zbiera się podkomisja a w poniedziałek komisja skarbowo budżetowa Senatu, która rozpatrywać będzie projekt ustawy o rozbudowie miast.

Wizyta p. Wojkowa.

(wp) Min. spraw zagr. przyjął wczoraj posta z S.S.R. p. Wojkowa.

Nominacje.

(wp) Prezydent Rzeczypospolitej zamianował posła Adama Chetmońskiego i prof. Władysława Abrahama członkami komisji kodyfikacyjnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Strajk rolny.

(wp) Według oficjalnych informacji ruch strajkowy na całym terenie Rzplitej osłabił w znacznym stopniu. Na Pomorzu strajkuje mniej niż 1,000 robotników, w woj. Lubelskim i Białostockim w znacznej większości majątków przystąpiono już do pracy.

W woj. Łódzkim zauważyć się daje przejściowe wzmoczenie agitacji, która w pow. Koniejskim (maj. Biskupia) doprowadziła do starcia pomiędzy robotnikami a agitatorami, przyczem policja zmuszona była wystąpić w obronie robotników. Wiadomości o terrorze, stosowanym przez policję, są zupełnie bezpodstawne.

W woj. Warszawskim ruch strajkowy w pow. Niezawskim, Włocławskim, Pułuskim; Płońskim i Płockim nieco się zaostriżył, nie przybierając jednak rozmiarów groźniejszych. W większości powiatów nastąpił spokój i powrót do pracy.

Procentowa ilość strajkujących robotników i objętych strajkiem folwarków w stosunku do ilości ogólnej, jest zbyt mała, by wpłynąć w jakikolwiek sposób na stan robót rolnych w państwie.

TELEGRAMY.

ANGIELSKA PARTJA PRACY PRZECIWKO KARZE ŚMIERCI.

LONDYN 17-4 (PAT) Partia robotnicza zgłosiła w izbie gmin wniosek, żądający zniesienia kary śmierci. Według tego wniosku morderstwo i zdrada stanu i podobne zbrodnie podlegały karze dożywotniego więzienia.

WYSTAWA ZWIĄZKU MIAST POLSKICH.

POZNAN 17-4 (AW) Od 3 do 10 maja r. pod czas trwania międzynarodowych targów w Poznaniu odbędzie się wystawa związku miast polskich.

Ekspozycja obejmą wszystkie dziedziny życia gospodarczego miast, a przedewszystkiem: budownictwo, szpitalnictwo, komunikację, gasownictwo, elektryfikację, pozarnictwo, kanalizację i t.d.

Wystawa mieścić się będzie w jednym z pawilonów, znajdujących się przy wsi górnolaskiej.

Przesilenie rządowe we Francji zażegnane

Painlevemu udało się utworzyć gabinet. Zdrajca kraju — Caillaux ministrem skarbu. Herriot przewodniczącym izby deputowanych.

SKŁAD GABINETU.

PARYŻ 17-4 Trwający przez osm dni kryzys gabinetowy, został

dzisiaj w nocy załatwiony.

Prezydent Doumergue podpisał nominacje nowych ministrów o godz. pół do drugiej nad ranem.

Mianowanie nowego rządu poprzedzał bardzo ruchliwy dzień i wypełniona ustawicznymi konferencjami noc. Jeszcze po północy obiegaly pogłoski o coraz nowych trudnościach, o odmowie Brianda i t.p. Dzisiejszy dziennik urzędowy ogłasza następującą listę gabinetu:

Prezydium i wojna Painleve, sprawiedliwość Steey, sprawy zagraniczne Briand, finanse Caillaux; spr. wewnętrzne Schrameck, marynarka E. Borel, oświata de Monzie, handel Chaumet, rolnictwo Durand, praca Durafour, kolonje A. Hesse, roboty publiczne Laval, emerytury Anterion.

Pośród ministrów i podsekretarzy, stanu jest 5 senatorów, 14 deputowanych i 1 nieparlamentaryzista (Caillaux).

Pod względem przynależności partyjnej jest 4 członków lewicy demokratycznej, 1 unijni republikańskiej, 5 radykalistów społecznych, 3 socjalistów republikańskich, 2 radykałów lewicy, 1 bezpartyjny.

Dzisiaj odbędzie się pierwsze posiedzenie rady ministrów, oświadczenia rządu w Izbie deputowanych i Senacie wygłoszone będą w poniedziałek.

LOUCHER—ODMOWIŁ.

PARYŻ 17-4 Loucher w ostatniej chwili odmówił przyjęcia teki; wskutek czego

Chaumet otrzymał teke ministerstwa przemysłu i handlu.

PRZEKSZTAŁCENIE MINISTERSTWA OBSZARÓW OSWOBODZONYCH.

PARYŻ 17-4 (PAT) Ministerstwo obszarów oswobodzonych zostało przekształcone w podsekretariat stanu, na którego czele stanie Janny Schmidt.

PROJEKT UTWORZENIA PODSEKRETARJATU STANU.

PARYŻ 17-4 (PAT) Podsekretarzem stanu w ministerstwie wojny został Ossola, wysokim komisarzem wojny Bennazet.

Gabinet ma wnieść projekt utworzenia podsekretariatu stanu w prezydium rady ministrów, przyczem na stanowisko to przewidywany jest Serges Bonnet. W skład gabinetu wchodzi 5-ciu senatorów, 14-tu deputowanych i Caillaux, członek parlamentarny.

PARYŻ 17-4 (PAT) Kraza tu pogłoski, że wobec zamianowania Painlevego prezydium rady ministrów, na stanowisko przewodniczącego izby deputowanych; obrany zostanie Herriot.

PARYŻ 17-4 (PAT) Dzisiaj w południe Painleve przedstawił członków rządu prezydentowi republiki. We wtorek nowy gabinet przedstawi się izbie deputowanych. Treść oświadczenia rządowego ustalona zostanie w poniedziałek na posiedzeniu rady ministrów.

Angielskie wichrzenia w Mossulu.

Anglicy inspiratorami napadów szepców nestorjańskich. Częściowa mobilizacja w Turcji.

PARYŻ 17-4 (AW) Sensacja dnia jest w Konstantynopolu stwierdzenie faktu, że szepcy nestorjańskie, które w czasach ostatnich—zgromadziwszy się w większe bandy—wpadały na terytoria bezspornie tureckie, gromiąc tureckie oddziały wojskowe, działają pod presją Anglii.

Nadmienić należy, że nestorjanie, czyli t. zw. chrześcijanie chaldejscy, należą do chrześcijańskich plemion kurdyjskich. Szepcy te od dziesiątków lat żyją w ustawicznej niezgodzie z plemionami kurdyjskimi, wznajacami. Islam. Ciągłe napady i najazdy z obu stron były od wielu lat na porządku dziennym. To też tem większa sensacja w

Konstantynopolu wywołać musiał fakt, że plemiona te—nie łącząc się wprawdzie z Kurdami—ida im na reke, napadając na nich z tej strony nie spodziewających Turków, wobec których chaldejczycy byli zawsze najbardziej lojalni. Wyjaśnienie tej faktycznie niezwyklej dla rządu angielskiego zagadki dało stwierdzenie faktu,

że ruchy chaldejczyków inspirowane są przez Anglię.

PARYŻ 17-4 (AW) Według wiadomości z Konstantynopola, rząd turecki postanowił powołać pod broń, ze względu na niepokojącą sytuację nad prowizoryczną granicą w pobliżu Mossulu, rocznik 1920 i 1921.

Zywiotowa katastrofa w Anglii.

Wielkie szkody wyrządzone przez gwałtowną burzę.

LONDYN 17-4 (PAT) Wczoraj nad kontynentem angielskim przeciągnęła znowu gwałtowna burza.

Z kilku punktów kraju donoszą o znacznych szkodach, które wyrządziła burza. Na morzu irlandzkim i w kanale angielskim ucierpiało wiele s statków rybackich. Stacja meteorologiczna w Liverpoolu komunikuje, że szybkość wiatru

wynosiła 83 mile na godzinę.

Burza dała się szczególnie we znaki w hrabstwach Lancashire i Ceshire oraz w Irlandii. Wiatr zerwał dachy w wielu domach, oraz powrywał drzewa z korzeniami.

Te same skutki spowodowała burza w okolicach Manchesteru. W okolicy ujścia Messory zatono wskutek burzy

kilka okrętów żaglowych. W Westmoreland burzy towarzyszyły pioruny, skutkiem czego kilka domów w tej okolicy spłonęło. Spadł tam również dość obfity śnieg z gradem. Skutkiem znacznych opadów niektóre pola kraju zostały

zalanę przez występujące z brzegu wody rzeki

Wiatr zdemolował cały szereg domów. Na kanale wstrzymano na pewien czas komunikację morską.

WIECZNE SZYKANY GDANSKA.

GDANSK 17-4 (AW) W kinoteatrach gdańskich wyświetlany jest obecnie film propagandowy, przedstawiający m. in. polsko-gdański zatary o skrzynki pocztowe.

Film przedstawia Gdańsk jako miasto nawskroś,

wyłącznie niemieckie,

a — wskazując

na składy amunicji polskiej na Wester — Platte — stwierdza, że jest to jedyne miejsce, opanowane przez Polaków.

Jako koniec filmu wyświetlana jest karykatura na hitlera

BANKIET NA CZEŚĆ PULK. DE REYNIERA.

GDANSK 17-4 (AW) Odbył się tutaj bankiet pożegnalny, wydany na cześć b. przewodniczącego rady portu, pulk. de Reyniera.

W imieniu Polski przemawiał komisarz generalny Rzeczypospolitej, p. Strassburger, w imieniu senatu gdańskiego — p. Strunk, w imieniu Ligii Narodów — wysoki komisarz, Mac Donell.

VIOLÉ GUBERNATOREM ALGERU.

PARYŻ 17-4 (PAT) Jak donosi „Petit Parisien” sprawozdawca komisji finansowej Izby deputowanych Violé ma zostać gubernatorem Algieru na miejsce Steey's młodszego ministra spraw zagranicy.

Cyrk A. Ciniselli

Konstantynowska 16.

Walki Francuskie

Dzisiaj walczą następujące pary:
 1) Kornatz (Berlin) — Jago (Estonja) decydująca
 2) Bambalo (Ameryka) — „Czarna maska” decydująca
 Ponadto bogaty program całego zespołu cyrkowego.

WALKI FRANCUSKIE W CYRKU CINISELLI'EGO.

75-ty dzień turnieju miał przebieg następujący:

W spotkaniu I-szej pary (Jago-Bambalo) Jago okazał się daleko gorszym bokserem, aniżeli Bambalo. Ten ostatni walczył spokojnie i celowo, zwyciężając w rezultacie Jago w II-giej rundzie (5 min.)

II-ga walka (Kornatz-Pinecki) nie dała rezultatu i stosownie do umowy, Pinecki otrzymał 500 zł. i zwycięstwo.

W III parze Czarna Marska zwyciężył Püchlera przetrzniętym przez głowę. **Gog.**

NAGANKA PRASY NIEMIECKIEJ NA POCZTE POLSKA.

GDANSK 17-4 (PAT) Prasa tutejsza ogłosiła przed kilku dniami komunikat rozesłany jak się zdaje przez biuro prasowe senatu gdańskiego, a zarzucający pocztę polską w Gdańsku fatalne funkcjonowanie. Poczta ta rzekomo nie dostarcza przesyłanych pomiędzy adresaty.

Polski urząd pocztowy w odpowiedzi nadesłanej do dzienników stwierdził, że wysła pieniądze do tych adresatów, którzy mieszkają w obrebie portu gdańskiego. Pieniądze rozesłane do adresatów, zamieszkujących poza tym obrebem, mogą być odbierane przy okienku. Naganka prasy niemieckiej na pocztę polską w Gdańsku, ma na celu jej zdyskredytowanie.

P. MINISTER SIKORSKI W NICEL

NICEA 17-4 (PAT) Przybył tu na kilkudniowy pobyt minister wojny gen. Sikorski w towarzystwie płk. Kukowskiego. W rozmowie z dziennikarzami minister oświadczył, że Polska jest przeświadczona, iż każdy Francuz pozostanie wierny sojuszowi francusko — polskiemu, który jest gwarancją pokoju europejskiego.

ESTONJA RATYFIKUJE TRAKTAT HELSINGFORSKI.

TALLIN 17-4 (PAT) Parlament estoński ratyfikował układ, helsingforski w sprawie arbitrażu, zawarty przez Finlandję, Lotwę, Estonję i Polskę.

Kronika telegraficzna

(kt) Wczoraj otwarto w Sztokholmie komunikację telefoniczną z Pragą i Wiedniem.

(kt) Dnia 4 maja br. rozpocznie się w Genewie konferencja w sprawie kontroli handlu bronią i amunicją.

WARSZAWSKA GIEŁDA OFICJALNA

z dnia 17 kwietnia 1925 roku.

GOTÓWKA.

Franki Franc. 27,375

Funty Angielskie 24,8625

DEWIZY.

Belgia 26,325

London 24,8625—24,83—24,8625

Paryż 27,375

Szwajcaria 100,40

Kopenhaga 96,20

Włochy 21,40

Holandja 207,60

Nowy Jork 5,180

Praga 15,4825

Wiedeń 73,15

Sztokholm 140,10

Pożyczka Konwersyjna 50,00

Dolarowa 60,00—59,00—61,00

Kolejowa 98,00—99,00—98,00

Stota 82,00 w złotych 311,10—305,915—318,285

Konwencja niemiecka

Zamach dynamitowy w Bułgarji. Komuniści przy robocie.

Trupy wśród gruzów. Między zabitymi — komendant Sofji. W stolicy ogłoszony stan wyjątkowy.

SOFJA 17-4 (PAT) Dzisiaj podczas pogrzebu gen. i byłego deputowanego Georgjewa, dokonano zamachu bombowego

w katedrze w obecności całego gabinetu, przedstawicieli wojskowości, oraz członków parlamentu.

Wybuch wysadził główne nawy katedry, przy czem zabitych zostało

około 80-tu osób.

Ministrowie zostali lekko ranni, i sprawują nadal czynności swe, starając się opanować sytuację. Spodziewane jest tutaj ogłoszenie

stanu wojennego.

W kraju panuje niepokój przysięgnięcie i żaloba. Pośród zabitych znajduje się

komendant miasta Kiszow,

kilku generałów, oraz wiele osób z pośród obecnych na pogrzebie. Wieczorem odbyło się posiedzenie rady ministrów, w którym wzięli udział również i ranni ministrowie. Król na pogrzebie nie był obecnym.

BUKARESZT 17-4 (PAT) Według wiadomości z Sofji liczba ofiar wybuchu w katedrze jest znaczna. Podobno

zabitych zostało 20 osób, a rannych przeszło 40.

Wśród zabitych znajdują się również wybitni członkowie Sobrania. Kilku ministrów miało odnieść lekkie obrażenia. W Sofji panuje wielka panika.

Król Borys nie był obecny na nabożeństwie, w którym nie brali również udziału członkowie korpusu dyplomatycznego.

Dzienniki donoszą następujące szczegóły:

W czasie śpiewów chóralnych w nawie środkowej wybuchła z wielką detonacją

piekielna maszyna.

Kościół zapelniał się dymem i kurzem rumowiska, albowiem mury katedry doznały pewnych uszkodzeń. Powstała panika. Ludzie, przeskakując przez obalony katafalk, starali się dotrzeć do wyjść. Prezydent ministrów Cankow oraz minister spraw wewnętrznych Russow wydali na miejscu potrzebne zarządzenia. Zaalarmowano cały garnizon wojskowy w Sofji i zamknięto wyloty ulic, prowadzących do katedry. Pałac królewski otoczono wojskiem, ponieważ przypuszczano, że zamach w katedrze był zapoczątkowaniem planowego

powstania komunistycznego.

WIEDEN 17-4 W czasie eksplozji w cerkwi, gdzie odbywało się nabożeństwo za zamordowanego pośa, zostali ranni premier Zankow i minister wojny Kaluchow... Rany ich są powierzchowne.

W Sofji ogłoszono

stan wyjątkowy,

domy zamyka się o 7 i pół wieczorem. Zamachu w cerkwi, jak ustalono,

dokonali członkowie partji komunistycznej.

SOFJA 17-4 (PAT) Według ostatnich wiadomości liczba

zabitych w katedrze wynosi 150 osób.

w tem wiele kobiet i dzieci. Dzisiaj ogłoszony zostanie dekret o wprowadzeniu stanu obłężenia w całym kraju.

BIAŁOGRÓD 17-4 (PAT) Z Sofji donoszą, że rada ministrów postanowiła ogłosić w całym kraju

stan obłężenia.

Miano podobno natrafić na ślady szeroko rozgalezionego spisku.

SOFJA 17-4 (AW) Wiadomości o zamachu podczas nabożeństwa w katedrze stoją

w ścisłym związku z zamachem na króla

i że jest dziełem

komunistów,

tak, jak i zamach poprzedni.

W tutejszych kołach politycznych krąży uporczywie pogłoska, że oba zamachy miały

być sygnałem

do uplanowanego już zgóry opanowania hudyaków rządowych w Sofji, a tem smmem

zagarnięcia w posiadanie stolicy.

Jednakże zamach na króla zwrócił uwagę władz, które zastosowały niezbędne środki bezpieczeństwa i w zarodku udaremniły właściwy zamach stanu.

BELGRAD 17-4 (AW) Według nadeszłych tutaj informacji, w Sofji

aresztowano ostatnio,

w toku śledztwa odnośnie zamachu, w katedrze

około 150 osób.

W Warnie natrafiono na szeroko rozgaleziony spisek rewolucyjny.

Rezultatem wykrycia spisku były liczne aresztowania. Bliższych szczegółów narazie brak.

BIAŁOGRÓD 17-4 (PAT) Z miejscowości granicznej Carybrod donoszą: Podróżni, którzy przybyli z Sofji wczoraj wieczorem pociągiem pociągiem opowiadała, że w Bułgarji został w ciągu nocy wstrzymany

ruch telefoniczny i telegraficzny z zagranicą, oraz zakazany wyjazd z Bułgarji: terytorjum Bułgarji mogli opuścić tylko cudzoziemcy i przejezdni. Dworzec kolejowy w Sofji, ulice, oraz budynki publiczne strzeżone są przez wojsko, żandarmerję i straż ochotniczą

Następstwa groźnej burzy.

Statek powietrzny wraz z załogą na łasce wiatru.

LONDYN 17-4 (PAT) Zapędzony przez burzę statek powietrzny R. 33 z ludźmi załogi doniósł, że znajduje się w odległości 50 mil od Amsterdamu, nad morzem północnym. Według wiadomości telegraficznego biura Boesmanna, japoński parowiec Amazon-Muru donosi, że angielski statek powietrzny R. 33 z uszkodzonym przodem pedzi w kierunku Egmond w Holandji i wzywa pomocy. Ten sam parowiec japoński doniósł, po pewnym czasie, że statek R. 33 znajduje się już ponad ziemią w odległości około 8 mil na południe od Duixmüde.

(Angielski statek powietrzny R. 33 podczas burzy oderwał się od masztu, do którego był na lotnisku przytwierdzony. W Anglii związują statki powietrzne do masztów stalowych, zamiast wprowadzenia ich do hangarów, jest to bowiem wygodniejsze i tańsze. Red.)

AMSTERDAM 17-4 (PAT) Około godz. 9.30 wiecz. statek powietrzny R. 33 widziano nad Levda, poczem nad Haga. Statek powietrzny pedzi w kierunku zachodu, na wschód. Sadza, że załoga spróbuje wylądować

w pobliżu Utrechtu, na holenderskim lotnisku wojskowym.

LONDYN 17-4 (PAT) Statek powietrzny R. 33, widziany ostatnio w okolicach Dixmuiden przesłał dziś rano następującą radiodepeszę: „Posuwamy się naprzód z szybkością 9 węzłów. Wiatr ma kierunek północno-zachodni, zmienny w kierunku zachodnim. Szybkość przeciętna wiatru 20 mil na godzinę. Według wiadomości, otrzymanych w południe, statek prawdopodobnie dla oszczędzenia paliwa, którego posiada już bardzo w niewielkiej ilości, posługuje się tylko 1 motorem. Admirałicja angielska zarządziła obserwację statku przez łodzie motorowe, rozstawione w kilku punktach morza Północnego. Obecnie niema już, jak się zdaje, obaw co do dalszych losów statku.

LONDYN 17-4 (PAT) Według ostatnich wiadomości, otrzymanych w Ministerstwie awiacji, statek R. 33 znajdował się o godzinie 11-tej przed poł. w odległości 45 mil od Fulham. Statek posuwał się szybkością.

LONDYN 17-4 (PAT) Okręt powietrzny „R. 33” wylądował bez obcej pomocy na lotnisku w Fulham.

AKCJE.

Bank Dyskontowy 7.20—7.25 Bank Handlowy 6.80—7.00 Bank Handlowy P. 3.50 Bank Zjedn. Ziem. 2.50 Bank Spółki 10.25 Zgierz 1.02 Chodorów 4.15 Czernsk 0.55 Częstocice 2.10 Gosławice 2.05 Cukier 3.40 Firlej 0.52 Łazy 0.26 Węgiel 2.92—2.88 Lilpop 0.92—0.99 Nobel 2.86—2.37 Norblin 1.04 Modrzejów 4.75—

4.80—4.75 Pocisk 1.35—1.39 Ostrowiec 6.80—6.60 Rudki 1.82—1.86 Rohn 0.65—0.60 Zieleniewski 11.00 Starachowice 2.70—2.65 Zyrardów 10.65 Zawiercie 13.00 Jabłkowscy 0.21—0.20 Borkowski 1.80—1.82—1.81 Haberbusch 6.05 Syndykat 3.50 Żegluga 0.25 Spirytu 1.60 Pustelnik 1.40. Tendencja słabsza.

W okolicach Klecka przedwczoraj zostały odrzucone dwie bandy bolszewickie, które usiłowały przekroczyć granicę. Cołając się, sowbandyci gesto ostrzeliwali się.

W okolicach Borszczowa zauważono ruch przygotowawczy akcji dywersyjnej po stronie bolszewickiej. Wszelkie zarządzenia mające na celu udaremnienie wkroczenia dywersantów na nasze terytorium zostały przeprowadzone.

We wsi Zalemno w Stołpeckiem spłonęło 50 chat wraz z zabudowaniami gospodarczymi. Dochodzenia, w celu sprawdzenia przyczyny pożaru w toku.

Z Moskwy nadeszły alarmujące wiadomości o wybuchłych rozruchach głodowych w Żytomierzu. Władze ukraińskie zdradzały silny niepokój obawiając się rozruchów głodowych i stad wzmożenia się napadów bandyckich i samorzutnego tworzenia się lokalnych organizacji powstańczych.

PRZEBUDOWA GMACHU SEJMOWEGO.

(k) Projektowana przebudowa gmachu sejmowego o tyle posunęła się naprzód, iż rozpisano już przetarg na dostawę potrzebnych materiałów budowlanych. Odpowiednie roboty mają być rozpoczęte jeszcze w końcu bieżącego miesiąca. W związku z tem prof. Skórewicz, któremu komitet przebudowy powierzył ogólne kierownictwo robotami, wyjechał zagranicę w celu zapoznania się na miejscu z urządzeniami parlamentów w krajach zachodnio-europejskich

Migawki republikańskie.

U nas i to — możliwe.

W poznańskiej dyrekcji kolejowej rozbił się od paru lat niejaki Franciszek Felpel, starszy inspektor toru kolejowego, a więc urzędnik techniczny w VII randzie, który ustawowo powinien mieć ukończoną politechnikę. W Poznaniu atoli nikt jego papierów nie badał, gdyż został on dyrekcji narzucony z Warszawy. W tym charakterze urzędowym Felpel miał powierzona sobie opiekę nad torami kolejowymi całej dyrekcji i dysponował licznym personelem kolejowym.

Ale też „fachowe wiadomości” i zarządzenia pana inspektora były tego rodzaju, że poczęto badać i dochodzić, jaka on ma przeszłość i jakie kwalifikacje na swoje tak bardzo odpowiedzialne stanowisko.

Wynik tych dochodzeń był wprost sensacyjny — oszalałający. Oto okazało się nie zbitie, że ów Felpel naprawdę nazywa się Izak Hönig i był we Lwowie pomysłowcem w bóżnicy. Podczas wielkiej wojny przybrał nazwisko Neumann i mianował się komendantem etapu w Glinianach, gdzie narobił

Pożar miasteczka.

400 RODZIN BEZ DACHU NAD GŁOWA

k) Spokojne miasteczko w powiecie garwolińskim w województwie lubelskiem Ryki, spotkała onegdaj straszna tragedia. Pożar, ten najokropniejszy wróg naszych wsi i miasteczek pochłonął trzy czwarte jego zabudowań mieszkalnych, czyniąc blisko 1500 ludzi nędzarami bez mienia i dachu.

Z całego miasteczka, posiadającego przeważnie domy drewniane ocalały jedynie 2 kościoły, urząd gminny i pare domów murowanych.

Przyczyna pożaru było zaproszenie wywołane nieostrożną zabawą małych dzieci zapalnikami. Początkowo zajęła się stodoła, obok której bawili się owe dzieci, a następnie silny wiatr przerzucił ogień na sąsiednie domy, które po kolei płonęły jak zapalki.

Ogień wybuchł około godz. 12.30 i momentalnie objął prawie całe miasto. Na ratunek pospieszyła miejscowa straż, a wkrót-

ce przybyły i straż z okolicznych wsi i ogard w ogólnej ilości 17 oddziałów.

Walka z rozszalałym żywiołem trwała do późna w noc. Pomimo rozpaczliwych wysiłków i ofiarnej pracy strażaków, nie udało się ucieleścić pożaru, który strawił trzy czwarte miasta.

Ogółem spłonęło 257 domów mieszkalnych wraz z budynkami gospodarskimi. Przeszło 400 rodzin pozostało bez dachu nad głową. Strat w ludziach nie było, natomiast spaliło się kilkanaście krów, około 100 sztuk świń i kilka koni.

Wczoraj rankiem szary świt rozpostarł się nad zgłiszczami i oświetlił ponury krajobraz. Dzieki akcji ratunkowej zainicjowanej przez miejscowych obywateli, wszyscy pogorzelcy zostali już umieszczeni w barakach po-epidemicznych, w łaźni sejmikowej i w innych, ocalałych od pożaru domach.

Drogi wodne i ich znaczenie dla Polski.

k) Liczne rzeki Polski i ich dopływy oraz jeziora stanowią najważniejsze źródło bogactwa krajowego.

Się ta wodna, rozsiana po całej Rzeczypospolitej, nadała się do wytworzenia kilkunastu tysięcy kilometrów idealnych dróg przewozowych, które, wiadomo, są najtańszą i najdogodniejszą komunikacją, umożliwiającą przewóz na dalsze odległości: węgla, kamieni, materiałów innych pierwszej potrzeby i budowlanych, — natomiast dowóz produktów spożywczych z pierwszej reki, których Śląsk niezbędnie potrzebuje.

Uregulowane rzeki mogą być wykorzystane dla elektryfikacji oraz melioracji uprawnych pól i łąk.

Zatwierdzona przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu oraz Skarbu Spółka Akcyjna Drog Wodne w Polsce ma na celu:

- 1) wykorzystanie istniejących dróg wodnych i kanałów oraz ich rozbudowę.
- 2) zatrudnienie przy budowie kanałów miejscowych sił roboczych.
- 3) uprzemysłowienie kraju.
- 4) rozwój przemysłu wogóle, rolnictwa i kupiectwa, a przez to

tyle oszustw i dopuścił się tyłu kradzieży, że w styczniu 1918 został przez rząd wojskowy skazany na 8 lat więzienia.

Ale już w listopadzie tego samego roku nastąpił w Austrii przewrót, dzięki któremu Hönig-Neumann wydobył się z kryminalu i przybrał nazwisko Felpel wstępując do naszej armii jako kapitan wojsk polskich, a w dalszym ciągu, znalazłszy silne

5) wstrzymanie masowej emigracji naszych dzielnych sił roboczych, tak zubożającej dla naszej wyzwolonej Ojczyzny.

Zapisy na akcje w ilości 2 zł. od akcji przyjmują:

Oddziały Banku Związku Spółek, Zarobkowych na rachunek spółki akcyjnej: „Drogi Wodne w Polsce Spółka Akcyjna w Warszawie”, oraz PKO. Warszawa, konto czekowe 7830.

Zapisy na akcje stanowią jednocześnie składkę członkowska Towarzystwa Propagandy Budowy Drog i Budowli Wodnych w Polsce oraz ich Uprzemysłowienia i Wykorzystania.

Koszt akcji „Drogi Wodne w Polsce Spółka Akcyjna” jest dostępny dla każdego, bo rozłożony na raty i wynosi 10 zł. płatnych:

- 1) 5 zł. przed I. Walnem Zgromadzeniem Akcjonariuszy *).
- *) O terminie Zgromadzenia rozesłane będą zawiadomienia specjalne.
- 2) 5 zł. w terminie, ustanowionym przez Zarząd, wybrany na I. Walnem Zgromadzeniu Akcjonariuszy.

protekcje w Warszawie, dostaje się do poznańskiej Dyrekcji kolejowej na wspomniane stanowisko, na którym parę lat szczęśliwie przedyskutował.

Fakt powyżej opisany świadczy wymownie, jak lekkomyślnie Warszawa forytule pewne jednostki, a co gorsza, gdy robi się skandal, broni ich i osłania wszelkimi sposobami, aby... uniknąć kompromitacji!

JUB

3)

W przelocie.

II.

Upłynęło parę tygodni od przybycia Orlicza do Warszawy. Mieczysław cały ten czas przeżył jakby jeden nieprzerwany cudny sen o buki pięknej jak marzenie Marji Brzozowieckiej. Zamiar Orlicza wstąpienia do wojska rozwił się jak dym — przykuła go do siebie jasnowłosa rusalka — Maryś.

Nie było dnia, aby się nie spotkali. Codziennie pił z jej purpurowych ust spalonych gorączką pożądania, nektar miłości, pieścił jej młode, gibkie ciało, co przeżyło się rozkosznie w muskularnych jego ramionach.

Płaciła mu hojnie za niedotrzymanie słowa z przed ośmiu lat, a on zapatrzony w jej błękitne oczy, z każdym dniem pragnął jej więcej i o całym świecie zapomniał.

W pierwszych dniach pobytu w Warszawie odbywał się w Orliczu głos sumienia: „Postanowiłeś solennie Ojczyźnie służyć, drogą swych ojców kroczyć”, lecz głos ten rozpytywał się bez echa w pieszczotach Marji, która z każdym dnem wydawała się piękniejszą Mieczysławowi. Później zaś i sumienie umilkło, a on o niczem nie pomyślał, poza swą ukochaną niczego więcej na całym świecie nie widział.

Tymczasem groźne chmury zbierały się na horyzoncie Rzeczypospolitej. Zajęcie Kijowa okazało się w rzeczywistości klęską, której konsekwencje ponosił cały naród.

Wróg odwieczny dziki i łupieżny parł naprzód w głąb kraju niszcząc i grabiąc mienie spokojnych mieszkańców, mordując niewinną ludność, ślejąc trwogę i niełecząc żołądki dookoła.

Gdzie tylko pojawiły się hordy bolszewickie tony pożarów błyskały na nieboskłonach, rozlegał się płacz dzieci i jęk bezczeszczonej kobiet i mordowanych w okrutny sposób mężczyzn.

A nowoczesne zastępy Hunów dążyły całą siłą do zajęcia serca kraju, do opanowania — Warszawy i coraz to groźniejsze wieści przychodziły z placu boju.

Pewnego pięknego popołudnia Orlicz siedząc na werandzie u Loursa liczył z wielką niecierpliwością minuty, dzielące go od spotkania się z Marją. Co chwila wyjmował zegarek, śledząc ze złością wolne poruszanie się wskazówek.

Z Brzozowiecką miał się spotkać o godzinie piątej, a teraz była dopiero za dwadzieścia czwarta. Całe osiemdziesiąt minut dzieliło go od ujrzenia ukochanej, za którą tęsknił niewymownie, gdyż od dwóch dni nie widział się z nią.

Spotykali się zazwyczaj w małym mieszkanku, które Orlicz na ten cel specjalnie wynajął i przy pomocy swych milionów zamienił w cudny zakątek jakiegoś pysznego pałacu władców wschodu a właśnie onegdaj i wczoraj Marja przyjść nie mogła, o czym go, co prawda, zawiadomiła ale już bardzo późno.

— Za pięć czwarta — szepnął Orlicz spoglądając po raz Bóg wie który na zegarek — jeszcze cała godzina.

Machinalnie wziął do ręki z sąsiedniego stolika jakiś dziennik zdarzyło to mu się od dłuższego

czasu poraz pierwszy. Gdy poczęły nadchodzić wieści z pola bitwy sumienie w Orliczu szeptało mu że na plac boju powinien się udać, a że od Marji nie mógł się oderwać więc chcąc uspokoić głos obowiązku zaprzestał zupełnie czytywać wiadomości o wojnie, a nawet nie chciał słuchać zupełnie rozmów prowadzonych na ten temat. Wiedział, że nie jest do brze, ale nie przypuszczał nigdy, że sytuacja jest tak bardzo poważna.

„Bolszewicy sferowali Bug” przeczytał i wiadomość ta wywarła na niego wielkie wrażenie. „Straty nasze dość znaczne. Trzy tysiące zabitych...” czytał dalej „Śmierć czterdziestoletniego bohatera” — więc nawet dzieci za kraj walczą, a on zdrow i silny o sobie tylko myśli.

Przypomniało mu się postanowienie, które uczynił przy powrocie do kraju i rumieniec wstydu zabarwił mu oblicze „Całe życie służę Jej wiernie, krwi swej dla Niej nie żałuję” — odezwowało mu się w głębi duszy jakimś dawno zapomnianym echem.

Gdzie i kiedy słyżał te słowa?... Konający ojciec... Tak to ojciec mu to mówił przed swą śmiercią, a on poprzyściągł mu, że będzie wiernym sługą swej Ojczyzny.

Czy wypełnił to przyrzeczenie?... Nie!.. Nigdy o Polsce nie myślał; a teraz właśnie nadeszła chwila gdy wszyscy wierni synowie tego kraju powinni stanąć, jak jeden mąż, by pierściami swymi bronić go od nawaly wroga.

Wszyscy spieszą do szeregów, nawet dzieci, on jeden tylko usuwa się od spełnienia swego najświętszego obowiązku.

D. c. p.

WIADOMOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA.

Kalejdoskop bolszewicki.

Znowu szpieczy polscy.

Jak było do przewidzenia, na całym terenie ZSSR rozpoczęły się represje przeciwko Polakom. Najbardziej blady powód wystarza, aby GPU, oskarżało Polaka o szpiegostwo na rzecz Polski.

Oto jak donosi „Młot”, wołyńskie GPU aresztowało grupę terrorystów, wśród których znajduje się agent 2 oddziału polskiego sztabu generalnego Marcyniak, oficer tego sztabu oddziału Kuszniar i obywatele Dorosz i Riabkuc. Aresztowani według relacji sowieckiej mieli się podobno przyczynić do udziału w bandach (?) i rabunkach (?) po stronie sowieckiej, organizowanych z polecenia sztabu polskiego.

Sprawa aresztowanych przekazana została do sądu gubernialnego.

Dwulecie ODWF.

Przed kilku dniami w Moskwie uroczysto obchodzono drugą rocznicę powstania towarzystwa przyłajców floty powietrznej (ODWF). Organizacja ta walega na sieci jacełek, które rozrzucone na całym terenie Rosji prowadzi propagandę obrony powietrznej, oraz ścigała składki na budowę aeroplanów, hangarów i t. p.

Sprawozdawcze przemówienie na posiedzeniu wygłosił Rykow, wskazując na konieczność przeniknięcia do mas robotniczych i chłopskich. Nie może być ani jednego chłopca ani robotnika, którzyby nie zdawali sobie sprawy ze znaczenia lotnictwa dla Rosji. ODWF, w chwili obecnej liczy 3 miliony członków.

Zjazd czerwonych dowódców kawalerii.

Wśród całego szeregu zjazdów, które odbywają się obecnie w Moskwie, zwraca na siebie uwagę zjazd czerwonych dowódców kawalerii. Przewodniczący mu Budienin. Dłuzszą mowę wygłosił Frunze poświęcając ją sprawom organizacji czerwonej kawalerii, o raz jej przygotowania bojowego. Normalizacja ma być przeprowadzona w roku następnym, obecnie komisariat wojny opracowuje projekty w celu wykorzystania t. zw. składu komisarskiego.

Serum przeciw płodności.

§) Prasa amerykańska zajmuje się żywo doniosłym wynalazkiem prof. Uniw. nowojorskiego M. B. Guyera opublikowanym świeżo przez dr. Jamesa Coopera, wybitnego ginekologa i dyrektora kliniki ginekologicznej. Prof. Guyer pracując od dłuższego czasu w kierunku wynalezienia serum zapobiegającego płodności, osiągnął w końcu pomyślnie rezultaty. Szczepionka, wynaleziona przez niego zastrzygnięta została świniom morskimi i zającami i stwierdzono klinicznie wywołanie szczepionych zwierząt. Obecnie prowadzone będą doświadczenia z ludźmi w szczególności w pierwszym rzędzie w ustaleniu ilości serum jakiej potrzeba będzie dla osiągnięcia rezultatu wywołującego u człowieka. Prace natknęły się na nieoczekiwane trudności przy znalezieniu kobiet, które zgodziłyby się poddać operacji. Kobiety, które nie chcą mieć dzieci, boją się ryzykować, nie będą pewne rezultatów szczepienia.

Podziemne miasto.

§) Pewien szwajcarski podróżnik zwiedził niedawno podziemne miasto Garian pod Sandi (na Saharze), niedaleko morza Śródziemnego, liczące 30,000 mieszkańców — ma domek

Na powierzchni ziemi widoczny jest tylko budynek małego posterunku wojskowego włoskiego. Samo miasto, zbudowane przed kilku wiekami, znajduje się kilkadziesiąt metrów poniżej poziomu.

Krecone wąskie ścieżki prowadzą do głównego rynku, który, otoczony domami, przypomina katakumby wyciosane w piaskowcu. Budynki mają kilka pieter, Kozły, kury i t. d. mieszczą się razem z ludźmi.

Miasto odznacza się niską, na tamtejsze warunki, temperaturą, i nie cierpi wskutek wiatrów pustyni, natomiast brak mu światła sztucznego, ponieważ na długo przed zachodem słońca robi się tam ciemno. Źródła dają doskonałą wodę. Wentylacja miasta nie pozostawia nic do życzenia.

Ciekawe szczegóły statystyki ludności w St. Zjednoczonych.

§) Bojaźliwi statystycy, którzy już w najbliższej przyszłości malowali na ścianach groźne niebezpieczeństwo przeludnienia w Stanach Zjedn., mogą się uspokoić, albowiem tak źle — jeszcze nie jest. Przeciwnie przeludnieniu Stanów Zjednoczonych działała nie tylko choroby powodujące śmierć, ale ponadto dziesiątkują jeszcze ludność inne — przez samego człowieka wynalezione siły.

Tak naprzykład w roku zeszłym padło w Stanach Zjednoczonych ofiara samych tylko nieszczęśliwych wypadków życia 73500 osób, a zatem o 2000 więcej w stosunku do roku poprzedniego. W ciągu ostatnich lat dwunastu traciło rocznie wskutek nieszczęśliwych wypadków życie 70,000 Amerykanów, a w ostatnich piętnastu latach liczba tego rodzaju ofiar doszła do miliona.

W nieszczęśliwych wypadkach, powodujących śmierć ludzi, wzięły w roku zeszłym 18 proc. samochody, przy 14,000 ofiar, czyli, że przez cały rok codziennie 38 wypadków przyczyniło się do utraty życia 35 ludzi, pożary zabierały codziennie życie 16 osób, a wypadki na wodzie 18 osób.

Ogółem codziennie ofiara nieszczęśliwych wypadków padała w Stanach Zjednoczonych w roku ubiegłym o 206 osób.

W wielkich miastach Stanów Zjednoczonych dziennie ginęło z powodu nieszczęśliwych wypadków 100 osób. Na każdym 10,000 samochodów przypadało 11,4 ludzi zabitych, a na każdym 100,000 mieszkańców 12,8.

Obok nieszczęśliwych wypadków największą ofiarą zabierały samobójstwa. W ostatnich pięciu latach ogółem ofiara samobójstwa padła 49820 osób. Śmiercią samobójczą ginęło więcej mężczyzn niż kobiet: 37,106 przeciw 12,714.

Co się tyczy narzedzi samobójstwa, to

na pierwszym miejscu dla obu płci broń stożkowa, a następnie wieszanie się i zatrucie trucizną lub gazem.

Od roku 1912 samobójstwa stały się umniejsza, tak, iż nawet przewyższyły liczbę morderstw. W ostatnim roku sprawozdawczym dopuszczono się 11,136 samobójstw, przyczem stwierdzono, że samobójstwa są o 50 proc. rzadsze na wsi, aniżeli w miastach.

Liczba morderstw wyniosła w roku zeszłym niespełna 10,000. Z tej cyfry 2315 mordów przypada na wielkie miasta Stanów Zjednoczonych, przyczem na pierwszym miejscu stoi miasto Memphis, a dalej idzie Pueblo. — W tem pierwszym mieście przypada 67,4 morderstw na 100,000 mieszkańców, a w drugim 35,2 na 100,000 mieszkańców. Wprawdzie olbrzymi Nowy Jork najwięcej notuje u siebie morderstw, ale w stosunku do liczby mieszkańców wypada tam 5,8 morderstw na 100,000 mieszkańców w ciągu jednego roku.

W Nowym Jorku na 337 osób zamordowanych było 86 mężczyzn i 51 kobiet. — Większość zamordowanych padła ofiarą broni palnej, a zatem broń palna zgładziła siedem razy więcej osób aniżeli nóż lub siekiera.

W ostatnim roku sprawozdawczym zlynchowano 6 białych i 51 murzynów, 15 osób z powodu morderstwa, 5 z powodu skłonności zbrodniczych, 14 z powodu zaczepiania kobiet, 3 z powodu większych kradzieży, 1 z powodu obrazy starca i 14 z innych powodów.

100,000 osób straconych przez Stany Zjednoczone wskutek mordów, samobójstw lub nieszczęśliwych wypadków równają się stracie jednej wielkiej bitwy.

Sensacja na wystawie sztuki dekoracyjnej w Paryżu.

§) W maju rb. otwarta będzie w Paryżu międzynarodowa wystawa sztuki dekoracyjnej. Przeszło od roku czynione są wielkie przygotowania, aby uświetnić należycie skupienie pracy artystów prawie wszystkich krajów i narodowości. Tysiące robotników, pod kierownictwem inżynierów i specjalistów zajętych jest przy budowie pawilonów i prawie każde państwo będzie miało swój samodzielny pawilon.

Przez nagromadzonych dzieł sztuki dekoracyjnej, komitet Wystawy, rozporządzając olbrzymim terenem, urządza również wielkie „pole atrakcyj”. Każda wystawa posiada swój „gwóźdź. Niezawodnie będzie nim na wystawie dekoracyjnej „gravity railway”. Będzie to obliczony na wielką skalę, środek lokomocji, łączący most inwalidów z mostem d'Alma i zarazem atrakcją, mającą zapewnić powodzenie wśród amatorów silnych wrażeń.

Na przestrzeni przeszło kilometra wzniesiono wiszący most linii falistej, stworzono liczne góry i wąwozy, pokryte podwojnym torem kolejowym. Wagoniki w formie samochodów wprowadzane są na szczyt pierwszej góry za pomocą motorów elektrycznych. Od tego zaś miejsca spadając, jakby w przepaść, na zasadzie prawa ciężkości i siły żywej, przełatają liczne góry i wąwozy, osiągając miejscami szybkość przeszło 100 kilometrów na godzinę bez zużycia siły poruszającej. Pociągi puszczane będą w odstępach minutowych. Podwojny tor pozwoli uruchomić pociągi w obydwóch kierunkach. Dla uroz-

maicenia tej emocjonującej, dzięki nadmiernej szybkości, przejażdżki, prócz mnóstwa dekoracji, urządzono dwie ścinające krew niespodzianki. W chwili zjazdu ze szczytu jednej z gór, przed oczyma pasażerów staje olbrzymi mur, o który zda się roztrzaskać się pociąg.

W chwili, gdy pierwszy wagonik zbliża się na odległość niespełna 2 metrów od murów, jakby na skinienie paluszki magicznej, ustawiony na niewidocznych szynach, dzięki specjalnemu urządzeniu zegarowemu, mur się usuwa.

Drugą z kolei, nie mniej fascynującą niespodzianką, jest urządzone w jednym z wawozów głębokie jezioro. Moment, a niechybna kapiel grozi jakby. Gdy przednie koła wagoniku dotykają wody, rozstępuje się jezioro, niezem Czerwone Morze. Zarówno i ten „kawał” oparty jest na działaniu szeregu dźwigni, umocowanych do kół wagonika, aby w odpowiedniej chwili spuścić wodę do podwojnego dna wawozu. Kolej przejeżdża po zupełnie suchym torze. Przeszło od pięciu miesięcy nad budową tej karkołomnej rozrywki pracuje stale 800 robotników, kilku inżynierów i architektów.

Projekt i obliczenia matematyczne są dziełem inżyniera-konstruktora p. Bizio, znanego już z swych prac na wystawie w Wembley w Anglii.

Część z dekoracyjną „gravity Railway” objął znany i poważny kustosz Muzeum Historycznego w Paryżu, architekt Charles Henri Bosnard. Koszta tej niezwyklej atrakcji wynoszą około 4 milionów fr.

ZYCIE CHRYSYSTUSA NA FILMIE.

§) W jednym z kin londyńskich wystawiono film niemiecki pod tytułem „L.N.R.L.”, przedstawiający życie Chrystusa. Opowieść idzie wiernie za Ewangelią, z wyjątkiem charakterystyki Judasza, z którego wbrew prawdzie zrobiono rewolucjonistę, usiłującego zrzucić panowanie rzymskie i w tym celu łączącego się z Chrystusem. Gdy jednak Judasz przekonał się, że Chrystus nie myśli o ziemskim królestwie, wydał go Kajfaszowi. Role Chrystusa grał aktor nieznany. Wybitny pisarz Hall Caine i duchowni, którzy przy patrywali się filmowi, oświadczyli, że budzi on uczucie podniosłe i głębokie. Wielu widzów przy scenie ukrzyżowania płakało.

PREZYDENT COOLIDGE I SZEKLI.

§) Pisma amerykańskie donoszą o zabawnej scenie, jaka zrobił prezydent Coolidge studentem uniwersytetu, gdy pojawił się na przyjęciu w Białym Domu. Prezydent po patrzył na ich spodnie i zapytał nagle:

— Czy panowie nosicie szelki?

— Nie — odrzekli studenci z oburzeniem. — Tylko pasy.

Prezydent zmarszczył czoło i odwrócił się, ale przy końcu przyjęcia woźny wręczył studentom paczkę z 15 parami szelek i z listem własnoręcznym prezydenta: „Włożcie natychmiast, gdyż wygląd elegancki jest dla gentelmana rzeczą nie do zastąpienia”.

Bacność przed żydowskimi Tow. Ubezpieczeń.

ZALEW POLSKI PRZEZ ŻYDOWSKIE TOWARZYSTWA.

Towarzystwa ubezpieczeniowe odgrywały tak ważną rolę na polu ekonomicznym i finansowym danego państwa, iż warto przywrócić się im w Polsce.

Każdy, kto pragnie się ubezpieczyć, powinien wpiąć przekonanie, czy Towarzystwo, w którym ubezpiecza się, jest polskim czy też żydowskim.

Żydowskich zaś Towarzystw ubezpieczeniowych w Polsce posiadamy całą masę i tak:

Czysto żydowskie: Do nich należą przede wszystkim Tow. Ubezpieczeń:

1) „Pax” Tow. Akc. w Łodzi, w którym jest dyrektor J. Seidenbeutel, który stał wniosek o zmianę nazwiska na Sakowski. Kierownikiem Jen. Reprezentacji w Poznaniu jest Józef Lenicki, żyd, który uchodzi oczywiście za Polaka-chrześcijanina.

2) „Port” Tow. Akc. w Warszawie, którego dyrektorami żydzi Einhorn, Blumenthal i Walfisch. Dyrektorem oddziału w Poznaniu jest Niemiec Scheidemantel, poddany niemiecki, którego z niewiadomych przyczyn tolerują władze nasze w Polsce.

3) „Przyszłość” Tow. Akc. w Warszawie, finansowane przez Towarzystwo Ubezpieczeń żydowskie „Phoenix” w Wiedniu. Dawniejszego dyrektora „Przyszłości” żyda, Guttmanna powołano niedawno do Towarzystwa „Phoenix” w Wiedniu, a jego miejsce zażądał żyd dr. Marcin Goldmann, który od 1 października 1924 r. był dyrektorem działu życiowego w Centrali „Piasta” w Warszawie. Zauważyć należy, że Towarzystwo „Przyszłość” za czasów Min. b. Dzielnicy Pruskiej starało się o koncesję na terenie Wielkopolski i Pomorza. Koncesji odmówiono, wychodząc z pewnego założenia, iż jest ono jedynie ekspozytura zagranicznego Towarzystwa Ubezpieczeń.

II. Mieszane: Są to Towarzystwa, które na zewnątrz występowały jako polskie, a w rzeczywistości dyrygowane są przez żydów tuł. lub zagranicznych i które jako filijki i podobne kwiatki skromnie chowały się w bujnej trawie polskiej. Do nich należą:

1) „Orzeł” Tow. Akc., finansowane przez żydowskie Towarzystwo „Donau” w Wiedniu. Na czele, jako dyrektor, stoi wiedeńczyk dr. Gonschorowsky.

2) „Omnium” Tow. Akc.,

3) „Wilja” Tow. Akc.

4) „Piast” Tow. Akc.

W ostatnich trzech Towarzystwach mała, główna część akcji włości żydzi (Riunione Adriatica di Sicurtà w Trieście). Nie mogą bowiem samodzielnie pracować, zaprzędały się odnośnemu Towarzystwu.

Co do „Piasta” należy dodać, że Towarzystwo to akcyjne założyli wspólnie: Polacy i rosyjskie Towarzystwo Ubezpieczeń „Rosja”, które wzięło połowę kapitału akcyjnego. Akcje te „Rosja” po przeniesieniu się do Kopenhagi, sprzedała wspomnianemu wyżej włosko-żydowskiemu Towarzystwu „Riunio-

ne”. W „Piaście” przeważa część organizacji (dyrektorzy Oddziału itd.) jest w reku żydowskim. W oddziale krakowskim „Piasta” długie czasy szabesowano.

5) „Polonia” Tow. Akc.

6) „Vita” Tow. Akc.

W „Polonii” i „Vicie” pracuje w organizacji 85 proc. żydów jako dyrektorzy oddziałów, personel biurowy, agenci i t. d.

7) „Przezorność” Tow. Akc. w Warszawie.

8) „Europa” Tow. Akc. jest finansowana przez Towarzystwo Hamburg Mannheim-Versicherungsgesellschaft, dyrektorem nac. jest żyd Izaak Goldmann.

Jak niebezpieczna dla finansów naszych jest praca niektórych Towarzystw to najlepszym przykładem Towarzystwo „Europa”, które 90 proc. składek zebranych w Polsce wysłało tytułem reasekuracji zagranicę, prawdopodobnie Towarzystwu, którego jest odnoga.

W taki sposób szerokim korytem płynie na składki polskie do Niemiec i Wiednia w żydowskie kieszenie.

Jeszcze smutniejsze, że mamy w Polsce wybitne jednostki (które prace te takim Towarzystwom ułatwiały. Ażeby łapać łatwych. Towarzystwa żydowskie lub niemieckie wybierają do Rady Nadzorczej znane osobistości, które z nieogledności i nieorientacji nazwiskami swymi pokrywały prace takich Towarzystw. Czyż to nie smutne, że w tak hakatystycznym Towarzystwie „Silesia” w Bielsku wiceprezesem Rady Nadzorczej jest b. minister Jerzy Michalski, albo w „Porcie” starosta Dąbski, w „Piaście” Władysław Kościelski. Niektóre jednostki z pośród społeczeństwa naszego nie bardzo w tym kierunku są krepowane. B. minister p. J. Michalski jest prezesem R.N.T.A. „Strem” obok niego zasiadała panowie Aronsohn, Bernstien, Birnbaum, Ginsberg, Hertz, Kempner, Landau, Meyer, Moritz, Salomon.

Polskie Towarzystwa ubezpieczeniowe są następujące:

- 1) „Vesta” Tow. Akc. w Poznaniu.
- 2) Tow. Wzaj. Ubezp. w Krakowie.
- 3) „Snop” w Warszawie.
- 4) Zw. Ubezp. Przemysłowców Polskich.

Wszystkie powyższe oparte są na wzajemności.

5) Poznańsko-Warszawski Bank Ubezp. w Poznaniu, który powstał z połączenia Poznańskiego Tow. Akc. w Warszawie.

6) Warszawskie Tow. Ubezpieczeń. Tow. Akcyjne.

7) „Partia”, założone przez Tow. Warszawskie Tow. Akc.

8) „Wisła”, złączone ze Związkiem Ubezp. Przemysłowców Polskich.

A więc bacność! Wpierw, nim kto pójdzie ubezpieczyć się, niechaj przekona się czy przypadkowo nie zamierza pieniędzmi swymi wypchać portfel żydowi.

Jeżeli do liczby emigrantów, zmuszonych szukać pracy zarobkowej zagranicą dodamy liczbę bezrobotnych, poszukujących pracy w kraju, to otrzymamy cyfry świadczące o bezwzględnej zmniejszeniu się liczby osób poszukujących pracy wogóle. I tak:

W r. 1921 wyemigrowało zagranicą w poszukiwaniu pracy i szukało tej pracy w kraju 272,000 osób;

w r. 1922 — 287,000 osób;
w r. 1923 — 242,500 osób;
w r. 1924 — 226,500 osób.

PRZEMYSŁ NA MIĘDZYNARODOWYM TARGU W POZNANIU.

(—) Już dzisiaj można śmiało powiedzieć, że na Międzynarodowym Targu w Poznaniu będą reprezentowane wszystkie gałęzie naszego przemysłu i że udział zagranicy również wypadnie bardzo pokaznie. Na Targu w Poznaniu zobaczymy zarówno przemysł ciężki, jak średni i drobny (największy eksport wazy 18 tysięcy kilogramów).

Na czoło przemysłu metalowego wysuwa się dział narzędzi rolniczych zajmujący 6500 m. kw. na wolnym polu i młynarskich, oraz wszelkiego rodzaju narzędzi precyzyjnych.

Przemysł tekstylny zajmie połowę parteru budującej się hali. Poza Widzewską Manufakturą zobaczymy tam wiele firm krajowych i zagranicznych.

Druga połowę parteru nowej hali zajmie bar-dzo bogaty dział wyrobów skórzanych, dział zabawkarski i galanterijny, który przedstawi cały szereg nowości, jeszcze w polsce nieznanymi.

W pawilonach targowych na Placu Drzewskiego panuje olbrzymie przepelnienie. Znalazły tam pomieszczenie następujące działy: chemiczny, spożywczo-żywczy, meblarski i dział różnych, który został zorganizowany tylko dla tego, że cały szereg firm nie można było pomieścić przy Wieży Górnośląskiej.

Niewątpliwą atrakcją Międzynarodowego Targu będzie dział radiofoniczny, albowiem wszystkie znane polskie wytwórnie z tej branży biorą udział w Targu.

RYNEK ZBOŻOWY.

Zyto 32,00—33,00 pszenica 38,50—41,00, jęczmień browarny 28,50—30,50, owies 26,00—28,00; mąka żytnia 70 proc. 42,00—44,00; mąka żytnia 65 proc. 46,00—48,00; mąka pszenna 65 procentowa 57,50—60,50; ospa żytnia 20,75; ospa pszenna 20,50; peluska 22,00—24,00; groch polny 21,00—24,00; groch „Victoria” 28,00—32,00; wyka 23,00—25,00; saradela 12,50—14,50; łubin niebieski 9,00—11,00; łubin żółty 12,00—14,00; tataraka 24,00—26,00; ziemniaki fabryczne 4,30; ziemniaki jadalne 5,25; koniuczyna żółta 60,00—70,00; koniuczyna czerwona 180,00—240,00; koniuczyna szwedzka 100,00—130,00; koniuczyna w łuskach 24,00—28,00; siłma żytnia luźna 2,00—2,20, siłma żytnia prasowana 3,00—3,10; siano luźne 4,65—4,75; siano prasowane 7,00—8,10; gorczyca 40,00—42,00.

ZAKOŃCZENIE OGÓLNEJ ORGANIZACJI MIĘDZYNARODOWEGO TARGU W POZNANIU.

(—) Miejski Urząd Targu w Poznaniu w chwili obecnej już znajduje się w stadium końcowym swej pracy organizacyjnej. Zakończona została propaganda ogólna Targu, która objęła prawie wszystkie części świata, jak również obsadzone zostały przez wystawców tereny targowe.

Obecnie M. U. T. P. przygotowuje do rozsyłania zaproszenia na Targ dla gości ze sfer handlowych i przemysłowych oraz kart wejścia i legitymacji dla wystawców.

Bilety wejścia (w języku francuskim, angielskim i niemieckim) uprawniające do 68 2/3 proc. zniżki kolejowej w drodze powrotnej są do nabycia w sekretariatach poważniejszych zrzeszeń handlowych i przemysłowych.

ULGI PODATKOWE DLA KAPITAŁÓW ZAGRANICZNYCH.

(—) Ministerstwo skarbu zawiadamia, że następujące państwa zwalniają pod warunkiem wzajemności poselstwa i konsultaty: Rzeczypospolitej Polskiej od podatku od kapitałów i rent: Dania, Niemcy, Szwecja, Anglia, Szwajcaria, Finlandia, Chili, Norwegia, Bułgaria, Portugalia, Holandia, Belgia i Argentyna.

Z uwagi na powyższe ministerstwo zarządziło, aby instytucje kredytowe, w których poselstwa i konsultaty wyżej wymienionych państw lokują swe kapitały, nie pobierały również przypadającego od tych lokat podatku od kapitałów i rent.

Następujące państwa lokują swe kapitały w następujących instytucjach podanych w nawiasach):

Niemcy: Poselstwo w Warszawie (Bank Międzynarodowy w Warszawie) konsulat w Poznaniu (Diskonto-Gesellschaft w Poznaniu), konsulat w Katowicach (Deutsche Bank filia w Katowicach, konsulat w Krakowie (Powszechny Bank Kredytowy, filia w Krakowie), konsulat w Łodzi (Deutsche Genossenschaftsbank, filia w Łodzi) i konsulat w Toruniu (Thoener Vereinsbank)

Szwecja: — Poselstwo w Warszawie (Bank Handlowy w Warszawie).

Portugalia: — Poselstwo w Warszawie (Bank Zachodni w Warszawie.)

Belgia: — Ministerstwo Spraw zagranicznych (Bank Zachodni w Warszawie i Poselstwo w Warszawie (Bank Handlowy w Warszawie).

Czechosłowacja: — Poselstwo w Warszawie (Bank Polski i Bank Handlowy w Warszawie) i konsulat w Krakowie (Bank Małopolski i Dom Bankowy A. Holzer w Krakowie).

Anglia: Poselstwo w Warszawie (Bank Anglo-Polski w Warszawie).

Od kapitałów zaś lokowanych przez przedstawicielstwo estońskie należy pobierać podatek od kapitałów i rent, ponieważ przedstawicielstwo polskie w Estonii od tego podatku nie jest zwalniane.

Przemysł i handel.

CZY BEZROBOCIE W POLSCE SIĘ ZMNIEJSZA?

(—) Dane statystyczne dotyczące emigracji wykazują od r. 1921 zmniejszenie się liczby emigrantów, udających się dla celów zarobkowych zagranicę, co w związku ze stanem bezrobocia w kraju jest objawem świadczącym, iż przesilenie na rynku pracy, mimo trwającego jeszcze kryzysu gospodarczego jest mniejsze, niż w latach ubiegłych, choć w latach tych dawało się ono może mniej odczuwać przez odpływ części bezrobotnych zagranicę. I tak:

W r. 1921 wyemigrowało do Ameryki 87,000 osób i do krajów kontynentalnych 12,000 osób — razem 99,000 osób;

W r. 1922 wyemigrowało do Ameryki 39,000 osób do krajów kontynentalnych 30,000 osób — razem 69,000 osób;

rok 1923 był rokiem najcięższym: do Ameryki wyemigrowało 55,500 osób i do krajów kontynentalnych 72,000 osób — razem 127,500 osób.

Wreszcie w roku 1924 do Ameryki wyemigrowało 22,500 osób i do krajów kontynentalnych 19 tysięcy osób — razem 41,500 osób.

Widzimy więc, iż cyfra emigrantów od r. 1921 systematycznie się zmniejsza z wyjątkiem jednego roku 1923.

S. † P.

Kazimiera z Dreckich Mittelstaedtowa

żona lekarza

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 17 kwietnia 1925 r., przeżywszy lat 46.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w sobotę, dnia 18 kwietnia, o godz. 10-ej rano, w kościele św. Krzyża.

Wyprowadzenie drogi nam zwłok z domu żałoby, przy ul. Sienkiewicza 67, na Stary cmentarz odbędzie się w niedzielę, dnia 19 b. m. o g. 4 i pół po poł.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych stroskani

1156

Mąż, syn i siostra.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Sobota dnia 18 kwietnia Bogumiła.

Czytelnia Tow. Przyjaciół Francji.

Piotrkowska 105 (lewa of.) otwarta od 6— 8 w

— Widowiska.

Teatr Miejski po poł. „Lilla Weneda”.
wiecz „Dybuk”

„ Popularny „Stary piechur i syn jego
hazar”

Kino Lona „Salambo”

„ Czary „Karawana”

„ Casino „Rajski ptak”

„ Odeon „Ta, która nie tańczy”

„ Grand-Kino „Papo ja chce Chaplina”

„ Reduta „Harold Lloyd się kocha”

„ Spółdzielni Prac. Państwowych

„ Matka, niemołnica i kochanka”

„ Corso „Tarzan wśród małp”

„ Dom Ludowy „Zręczny muszkieter”

„ Miejski Kinematograf Oświatowy

„ Miłość macierzyńska”

„ Rezerwa „Złoty grobowiec”

Cyrk Cimbelli Walki francuskiej.

Wiadomości bieżące

— Wyjazd p. prezydenta miasta.

W dniu dzisiejszym wyjechał do Warszawy p. prezydent M. Cynarski celem wzięcia udziału w konferencji, poświęconej sprawom przyszłego sezonu teatralnego, zwołanej przez p. prezydenta m. st. Warszawy. Jabłońskiego. Projektowane jest utworzenie stałej Międzynarodowej Komisji Porozumiewawczej dla wytknięcia jednolitej linii w polityce finansowo-gospodarczej miast, prowadzących teatry.

Jednocześnie p. prezydent Cynarski otrzymał zaproszenie do wzięcia udziału w konferencji, mającej się odbyć u b. wiceministra Skarbu Klarnera dnia 20 bm. o godz. 11-ej rano. Tematem tych narad będzie sprawa projektu rozporządzenia wykonawczego do uchwalonej już przez Sejm noweli do ustawy o rozbudowie miast z dnia 26 września 1922 roku.

— Posiedzenie Rady Miejskiej.

Posiedzenie plenarne Rady Miejskiej odbędzie się w czwartek, dnia 23 b. m.: posiedzeniu to zajęte będzie wyłącznie sprawa budżetu miejskiego (debaty generalna).

— Tradycyjne Jajko.

Tow. Śpiew. Chór. Marjański przy Katedrze Św. St. Kostki w nadchodzącą niedzielę tj. dnia 19 kwietnia br. urządza dorocznym zwyczajem, Jajko dla członków T-wa na które ma zaszczyt prosić.

— Akcje Banku Polskiego dla nauczycielstwa.

Bank Polski dotychczas nie doręczył jeszcze nauczycielstwu subskrybowanych przed rokiem akcji. Zarząd Główny kilkakrotnie już interwenjował w Ministerstwie Skarbu i Oświaty, a prócz tego w Dyrekcji Banku Polskiego.

Ostatnio Ministerstwo Skarbu oświadczyło, że Bank Polski dostarczy te akcje Ministerstwu W. R. i O. P., które rozestę Władzom szkolnym dla rozdania subskrybentom. Mimo przyrzeczenia przez Ministerstwo Skarbu, Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Szkół Rozszechanych będzie w dalszym ciągu

Gdzie jest gotówka?

Kasa Chorych w Łodzi rozwija się bardzo pomyślnie.—Jak dobrze się rozwija ta instytucja dowodzą pertraktacje Zarządu tejże o kupno największego sanatorium dla pierściono chorych w Polsce, mianowicie sanatorium dr. Dłuskiego w Zakopanem.

Do dziś dnia, Kasa Chorych rozporządza w Zakopanem willa „Marja” z której właścicielka zawarła umowę, mocą której zobowiązała się ona do utrzymania 50 chorych Kasy Chorych po 5.50 złotych, od osoby dziennie.

Dlaczego Zarząd Kasy Chorych trzyma tylko 38 pensjonarzy (m-c. marzec) jest to już jego tajemnica. Prawdopodobnie... w Łodzi niczna więcej gruźlików.—

Zupełnie jednak słusznie, Kasa Chorych w Łodzi, pragnie mieć swój zakład i w tym celu prowadzi wspomniane pertraktacje.

Obecny właściciel sanatorium dr. Dłuskiego p. Linde—zażądał za takowe obrzumią sumę 600.000 dolarów — co jednak nie przestraszyło wcale krezusów z Łodzi.

Proponują oni zapłatę połowy w gotówkę — resztę chcą pozostawić na hipotecę. Pertraktacje są w toku.

Przy tem omawiano zaraz „synekurki” pensje „Zarządu sanatorium” naczelnego lekarza, który miał dostać całkowite utrzymanie, parę koni do wyjazdu, życie dla 4 osób z rodziny i 1.500 złotych pensji. Jak na początek wcale nieźle...

Mimo wszystkiego powtarzamy raz jeszcze kupno sanatorium jest to chwalebny zamiar i radykalne rozwiązanie sprawy walki z gruźlicą w Łodzi — nie pozostałoby więc nic innego jak przyklasnąć temu ze wszechmiar godnemu poparciu projektowi.

gu wywierał nacisk na przyspieszenie terminu wydania akcji. (pap)

— Dzierżawa mleczarni.

Wzorem roku ubiegłego Magistrat m. Łodzi wydzierżawia z dniem 21 b. m. w parku im. Poniatowskiego lokal na mleczarnię.

Reflektanci zechcą się zgłaszać do Wydziału Gospodarczego — Plac Wolności Nr. 14, II piętro.

— Otwarcie wystawy.

W niedzielę o godz. 11-ej przed południem odbędzie się w Miejskiej Galerii Sztuki uroczyste otwarcie wystawy określonej „Grafiki Polskiej” oraz prac artystów-malarzy: Lasockiego, Wolmara, Semłówny i innych. Nowa wystawa zapowiada się bardzo okazale i interesująco.

— Redukcja dni pracy w fabryce Jarischa i S.ka

Fabryka śrub i wyrobów stalowych Jarischa przy ul. Wodnej nr. 11 zawiadomiła Inspektora Pracy i Związki Zawodowe, że redukuje czas pracy z 6 na 3 dni w tygodniu. Motywy zmniejszenia czasu pracy są: brak pokrycia bieżących rachunków i brak zamówień. Przedstawiciele Związków robotniczych starają się nakłonić administrację tej firmy do cofnięcia swego zarządzenia. (or)

— Broń myśliwska dla osób wojskowych.

Jak się dowiadujemy z tutejszych sfer wojskowych w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych M.S. Wawnańczych ustaliło, że oficerom

Atoli wysuwa się tu na pierwsze miejsce inne pytanie, pytanie ekonomicznej natury: czy racjonalne jest takie szalone opodatkowanie mas robotniczych i przemysłowych — opodatkowanie wprost nieprawdopodobną sumą.

7 i pół procentu

po to jedynie, aby otrzymać marny surogat pomocy lekarskiej i po to aby Kasa Chorych swe wprost nieprawdopodobne zyski lokowała w nieruchomościach miejskich i takich milionowej wartości obiektach.

Suma 300000 dolarów—jest to „zarobek” Kasy Chorych z ostatniego roku—a może mniej nawet.

Jeżeli „zakupy” Kasy Chorych w Łodzi pójdą w tem tempie co dzisiaj—obliczają znawcy, za lat 30 może Kasa Chorych wykupić pół Zakopanego lub pół ulicy Nawrot.

Coś tu jest nie w porządku. Kasa Chorych z instytucji par excellence humanitarnej, zrobiła się typowym kanałem kapitalistycznym, przynoszącym olbrzymie zyski, które lokuje się w tego rodzaju inwestycjach.

A tu niemal każde bankrutstwo w mieście, zaczyna się od niezapłacenia Kasy Chorych, która wystawia na licytację nieruchomości klienta, potem już idą podatki, wreszcie wierzytelności i katastrofa gotowa.

Czas najwyższy zażreć w te niezwykle stosunki zmniejszyć te potworne siedem i pół procentowe stawki Kasy Chorych, gdyż może zmniejsza one dziwnym trafem, śmiertelność z chorób—ale wzmoga bezwzględnie przesilenie gospodarcze i zwiększa śmiertelność... z głodu, i wyczerpania.

A. S.

wie W.P., w służbie czynnej mogą nabywać i posiadać broń palną myśliwską na tych samych zasadach, jak broń palną krótką, tj. za pozwoleniem wydanym przez właściwego dowódcę (bezpośrednio go przełożonego), do osób tych nie mają zastosowania przepisy o posiadaniu broni przez osoby cywilne.

O ile jednak oficerowie pragną polować, winni wówczas uzyskać kartę łowiecką na ogólnych zasadach od władzy Administracyjnej I-szej instancji.

Oficerowie rezerwy mogą nabywać i posiadać broń palną myśliwską jedynie na podstawie tych danych przepisów i przy zachowaniu tego samego postępowania jak w stosunku do osób cywilnych.

(pap)

— Ostatni wiec przedwyborczy w Pabjanicach.

Ze względu na ogólne zainteresowanie wyborami w Pabjanicach, dziś o godz. 16 odbędzie się wiec Chrześcijańskiej Demokracji. Na wiecu udział wezmą poseł Harasz iawnik Adamski i p. Piechotkówna. Walka przedwyborcza z dnia na dzień przyjmuje ostrą formę, nawet były wypadki pobicia kilku mówców z obozu narodowego. (or)

— Nadzwyczajne zebranie Związku Instytucji Użyteczności Publicznej.

We wtorek dnia 21 bm. o godzinie 7 wieczorem w sali Stowarzyszenia Handlowców Polskich przy ul. Piotrkowskiej 108, odbędzie się nadzwyczajne zebranie Związku Instytucji Użyteczności Publicznej na którym będą omawiane sprawy ostatniego zatargów z zakładach miejskich. (pap)

— Zapotrzebowanie robotników i rzemieślników.

Powiatowy Zarząd Drogowy w Kościecznie poszukuje kilkudziesięciu kamieniarzy do tłuczenia szabru, P. U. P. P. Kielce 30 tłukaczy kamieni, P. U. P. P. Chelmno 30 tłukaczy kamieni, P. U. P. P. Ostrów do okolicznych gospodarzy kilka dziewcząt, P. U. P. P. Grudziądz 35 dziewcząt do robót rolnych, P. U. P. P. Środa w Poznańskim kilkadziesiąt dziewcząt na służbę do gospodarzy, P. U. P. P. Kielce kierowniczkę z wykształceniem średnim na obciążenie „Sierocińca”, wydział powiatowy Sejmiku Kielce techników lub inżynierów, Urząd Ziemski Pośrednictwa Pracy kilkunastu mężczyzn i kobiet do robót sezonowych, huta szklana Inowrocław kobiety do prowadzenia magazynu, szkłem, majątek „Wielki Buczak” w Poznańskim owczarzy, P. U. P. P. Wągrowice kilkanaście dziewcząt do służby domowej, P. U. P. P. Chojnice kilka dziewcząt do pracy gospodarczej, P. U. P. P. Kępno kilka dziewcząt, parobków do służby gospodarczej.

Reflektanci na powyższe prace winni zgłosić się do Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Łodzi ul. Aleja Kościuski Nr. 9. (pap)

Teatr i sztuka.

— Teatr Miejski.

Dziś po południu, dla młodzieży „Lilla Weneda” J. Stowackiego. Wieczorem premjera znakomitej, głębokiej i oryginalnej legendy dramatycznej Sz. An-skiego pt. „Dybuk”. Jutro po południu świętny „Spadkobierca”. Wieczorem „Dybuk”.

— Teatr Popularny.

Dziś, w sobotę dn. 18-go b. m. po cze-nach znizonych do połowy t. j. od 50 gr. do 1.50 — arcywesoły wiodwil w 5-ciu aktach Szygettiego „Stary piechur i syn jego huzar”

— Dzisiejszy koncert Jacques Thibaud.

Dziś w sobotę o godz. 8.30 wiecz. w sali Filharmonji odbędzie się ostatni koncert z cyklu mistrzowskich koncertów, na którym grać będzie słynny skrzypek francuski Jacques Thibaud. Akompaniuje znany pianista dr. Edward Steinberger.

Komunikaty.

— Dzień znaczk.

Jutro w niedzielę dnia 19 kwietnia odbędzie się „Dzień znaczk”, oraz kwesta w lokalach publicznych celem zasilenia funduszów komitetu budowy pomnika śp. kpt. Pogonowskiego. Komitet ma nie-płonną nadzieję, że społeczeństwo łódzkie nie odmówi choćby najskromniejszego na ten cel datku, czem choć w części spłaci dług swój względem bohater łódzianina, który u wrót Warszawy życie swoje poświęcił w obronie Ojczyzny.

Przy tej sposobności przypominamy wszystkim Szan. Paniom i Panom, Związkom oraz Stowarzyszeniom, które zostały zaproszone do udziału w kwiecie, że po odbiór puszek i znaczków oraz legitymacyj należy zgłosić się dziś w sobotę od godz. 6-8 wiecz. i jutro, w niedzielę od godziny 8 rano w lokalu komitetu, ul. Przejazd nr. 13, dom par. Św. Krzyża. Komitet.

— „Jak się odżydziła Wielkopolska?”

(r) Pod powyższym tytułem wygłosi odczyt znany działacz narodowy w Wielkopolsce poseł Karol Rzepecki, na zebraniu, które się odbędzie w dn. 21. IV. w sali Związ-

Jeden z cyklu odczytów w Miejskiej Galerji Sztuki.

Niezmiernie aktualny temat „Współczesna moralność towarzyska”, poruszony w bardzo interesującym odczycie, spowodował zupełnie audytorjum wykwiłtna publiczności łódzka.

Prelegent Zygmunt Kawecki, jeden z najwybitniejszych obserwatorów życia codziennego, dał możność zgromadzonym zais-rzeń w tajniki zwyczajów towarzyskich przez przyzmat lekkiej satyr.

Zywe słowa, wytworna forma i wprost białeczne cieniowanie poszczególnych fragmentów odczytu, sprawiły wrażenie milej pogawendki, niepozbawionej wielkiej korzyści.

Prelegent zajął się analiza i krytyka zwyczajów towarzyskich, które u nas uległy zbcoczeniu pod wpływem prądów ze Wschodu i Zachodu: z jednej strony Jesteśmy pod wpływem t. zw. bolszewizmu towarzyskiego, polegającego na abstrahowaniu wszystkiego co nie wchodzi w zakres naszych przyzwyczajzeń codziennych, z drugiej strony pod ped do zachodniej kultury z nieodłączonym od niej kabaretem i jasbandem.

Moralność narodu opiera się na moral-

ności rodziny, która niesfety w dzisiejszych czasach pseudopostępowych opiera się nie-tylko na t. zw. „trójkacie” małżeńskim, lecz nawet „czworokacie” t. j. małż. kochanek i przygodny znajomy w chwilach depresji le-tniskowej.

Wyuzdania moralność publiczna w po-goni za modernizmem toleruje, a nawet po-piera kult nagości. Wielu szybko wpada w apatie co doprowadza do kokainizmu, mor-finizmu używania opium i t. p. środków po-budzających.

Dalekoidaca demokratyzacja szeroko-kich sfer, przy niejednakowym poziomie u-mysłowo-etycznym, wprowadziła chaos w sto-sunkach towarzyskich, co powoduje zanie-dbanie ogniska domowego. Za starszemi kro-czy młodsza generacja deprawując swe mło-dociane dusze.

W rozpuszczeniu, demagogii i pijaństwie nurza się młode pokolenie; podstęp, pochle-bstwo i tchórzostwo, stopniowo wypiera szczerłość, rycerskość i odwagę.

Tak wygląda dzisiejsza moralność to-warzyska w świetle krytyki literackiej.

Orski.

Podatek dochodowy w roku 1925.

TERMIN SKŁADANIA ZEZNAŃ.

Termin składania zeznań o dochodzie do wy-miaru podatku dochodowego na rok podatkowy 1925 upływa zarówno dla osób fizycznych i spadków wa-kujących, jako też dla osób prawnych z dniem 31 maja 1925 r.

Termin ten nie obowiązuje jednakowoż osób, których główny dochód płynie: 1) z nieruchomości gruntowej, nieprzekraczającej 30 hektarów, 2) z przedsiębiorstwa handlowego, opłacającego zasadni-czy podatek przemysłowy, według IV i V kategorii i według III kategorii w miejscowościach III i IV klasy, 3) zakłady przemysłowe lub warsztatu rzemieślniczego, wolnego od zasadniczego podatku prze-

mysłowego, lub opłacającego ten podatek według VIII kategorii przedsiębiorstw przemysłowych, 4) z domów mieszkalnych składających się najwyżej z 4 izb. Osoby te obowiązane są do składania zeznań tylko wtedy, gdy otrzymują osobno wezwanie wła-dzy podatkowej, a w takim razie termin składania zeznań o dochodzie dla tego rodzaju płatników u-pływa 30 dni, licząc od dnia następnego po doręcze-niu przez władze podatkowe wezwania do złożenia zeznania. Zeznanie należy składać o wszystkich do-chodach z wyjątkiem dochodów z uposażeń służ-bowych. (pap)

zku Majstrów Fabrycznych przy ul. Pań-skiej 1.74 o godz. 7.30 wiecz. O liczne przy-bycie prosi

Zarząd Okręgowy T-wa „Rozwój”

Bibliografia.

Książka o Bolesławie Prusie.

Do szczupłej naszej literatury o Bo-le-sławie Prusie przybyła nowa książka. Jest nią rozprawa dr. Feliksa Araszkiewicza pt. „Bo-le-sław Prus i jego ideały życiowe”, wydana przez firmę Dom Wydawniczy Franciszek Głowiński i S-ka w Lublinie, ul. Kościu-szki 8.

Studjum dr. Araszkiewicza, wycho-wańca prof. Ignacego Chrzanowskiego, jako rezultat długich, źródłowych, naukowych ba-dań rzuca wiele światła na szereg zagadnień związanych z twórczością Bolesława Prusa. I z tego względu jest ono praca cenna dla ba-daczy literatury polskiej.

Ale zarazem przez swój jasny wykład książka nadaje się na lekturę dla młodzieży wyższych klas szkoły średniej i seminariów nauczycielskich.

Przebrzyłość dziełka powiększają wy-kresy, których zadaniem jest unocznic roz-wiązanie poszczególnych zagadnień.

Książka dra Araszkiewicza jest nieod-zowna dla wszystkich, którzy chcą gruntowa-nie poznać twórczość autora „Faraona”.

Ze sportu.

2 MECZE NA HARCERSTWO.

Związek Harcerstwa Polskiego w ce-lu zasilenia swej kasy postanowił urządzić jakąś godziwą imprezę dochodową.

Ponieważ harcerstwo hołduje zasa-dzie: „Zdrowa dusza w zdrowym ciele”, wiec też brać harcerska przysłała do przekonania, że najlepiej będzie urządzać jakieś zawody sportowe, a ściślej mówiąc zawody w piłkę nożną i koszykową.

Do pierwszych zaangażowano Ha-koah i R. T. S. Widzew, do drugich zaś słynna „Hertha” i H. K. S.

Ponieważ niezwyciężona w roku bie-żącym Hertha poniosła w r. z. klęskę od H. K. S-u, spotkanie tych drużyn, zapowia-dające się niezwykle ciekawie, będzie właści-wie rewanżem.

Abym udostępnić korzystanie z meczu licznym rzeszom młodzieży, ceny wyznaczo-no b. niskie (50 dr. 1 zł. i 2 zł.)

Dziś premjera!

Dziś premjera!

Przepiękne arcydzieło, amerykański dramat niedoli dziecięcej w 6 aktach p. t.

„Ta, która nie tańczy”...

W roli tytułowej słynna tragiczka amerykańska, przesłuchana

BESSIE LOVE

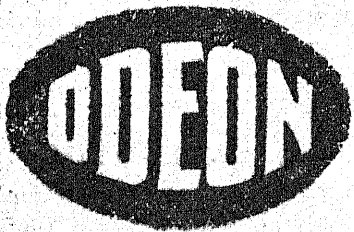
w roli Wiljama podrzutka

JERZY HUGHES

Początek o 3-ej pp.

(1118)

Początek o 3-ej pp.

Ważne dla dzieci! RABKA

przyjmuje dzieci na cały czas wakacyjny!

Opieka rutynowanych pielęgniarek. Specjalny oddział dla dzieci do lat 5. Wille „Lubica” też za parkiem. Wysokie Zgłoszenia przez kwiecień. Zakopane, wille „Nana”.

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych skórnych i włosów Gabinet Roentgena i światłolecz

Piotrkowska 144 róg, Lwa w gielicki 2. Godz przyjęć od 9-2 16-8, dla pan 5-6 Telefon 59-45- 1110

N A S I O N A

warzywne i kwiatowe gwarantowane nabyć można w składzie nasion L. Kolańczakowskiego, Piotrkowska 225.

Drzewka owocowe, ozdobne, iglaste, cementarne, rozsady truskawek, szparagów, bratków, goździków, kapusty, sałaty i wiele innych w Ogrodzie Hodowlanym, Piotrkowska 241.

LUNA

Dziś premjera!

Olśniewające przepychem arcydz. filmowe wytw. „Sascha” Wiedeń

„SALAMBO”

Tragedja z dziejów Kartaginy według słynnego romansu Gustawa Flauberta.

W roli głównej **JANE de BALZAC.**

Orkiestra symfoniczna pod kierunkiem p. M. Chwata.

1116

Uwagze P. T. polecamy znany powszechnie z solidnej i artystycznej pracy

Zakłady Fotograficzne B-ci Bielskich

Aleksandrowska, 42, Zgierska 24, Napiórkowskiego 27.

Ceny niżej konkurencji: 1 Fot.-Portret 40x50 cała figura zł. 8.—

3 pocztówki cała figura zł. 2.— 12 pocztówek cała figura zł. 5.—

1117

Zakłady urządzone podług nowoczesnej techniki. — Zdjęcia codz. od g. 9-7 w. bez względu na pog

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

Zakład meblowy wyprzedaje meble po cenach najprzystępniejszych. Piotrkowska 185. 1050-17

Najlepsze maszyny do szycia sprzedaje na raty Rosen, Piotrkowska 84. 1040-3

Sprzedam psa roczniaka rasy Shilczey, Napiórkowskiego 22. 1061-1

Plac przy Mani sprzedam. Wiadomość: ul. Hajlera 17, przed Juljanowem. 1080-2

Sprzedam sklep spożywczy. Leszno 54. 1080-2

Sprzedam garnitur żakietowy, zupełnie nowy, na mężczyznę średniego wzrostu oraz kosz duży, wybity cerata, Andrzeja 60, m. 22. 1086-1

Sprzedam dwa aparaty fotograficzne sportowe 6x9 Górriza i Ernemana gitarę jedenastosiętną, Orła 12, mieszka, 21. 1103-2

Motocykle używane, dwubiegowe, 2 HP, rowery męskie i damskie tania do sprzedania. A. Roman, Rzgowska 88. 1126-2

Maszyny do szycia obrotową „Singer” sprzedam. Kilińskiego 142, pralnia. 1104-2

Samochód do sprzedania 4 osobowy marki „Stoewer”. Lutomska 103, Krygier. 1095-5

Dwa palta damskie do sprzedania, Piotrkowska 190, w sklepie p. Weber. 1098-2

Różne:

Uwaga! Wielki wybór obawia w magazynie Janiec, Andrzejka 24. 903-5

Akuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia pań miejscowych i zamiejscowych. Piotrkowska 152-14. 1055-12

Poszukuje pokoju z kuchnią, ewentualnie 2 pokoje w dzielnicach od Radwańskiej do Konstytucyjnej. Pośredniczy p.żądani: Konstytucyjna 144, R. Podgórski. 1067-1

Pokoju przy, też może poszukuje solidny mężczyzna. Oferty do adm. pod „A. A.” 1089-1

Putynowany nauczyciel udziela lekcji w zakresie ośmiu klas. Przypasa sabin do egzaminów dla eksternów. 6-go Sierpnia 14, pralnia. 1062-1

Niemka udziela niemieckiego (literatura, konwersacja, także początki). Oferty pod „Nauczycielka”. 1094-1

Potrzebna dziewczyna do wszyzkiego. Zgłaszać się ze świadectwami, Piotrkowska 155 m. 7. 1093-2

Potrzebna pracznka do pralni Pańska 31. 1092-5

Zamożna panna pozna inteligentnego panna na stanowiskę lub z kapitałem. Cel matry monialny. Oferty do Rozwoju pod „Inteligentna”. 1096-3

Młody pianista udziela lekcji na swoim fortepianie. Początki metoda uproszczona. Lekcja 2 złote. Łódź, ul. Główna 40. m. 15. 1099-3

Pokój dla jednego lub dwóch panów przy starszej, samotnej kobiecie. Poprzeczna 5-a, m. 8, przy Rzgowskiej. 1097-5

Potrzebna służąca umiejąca gotować ze świadectwami Wólczańska 65, m. 5. 1100-5

Chłopcy do zakładu ogrodniczego zostaną przyjęci u Stońskiego, Brass - Zdrowie. Praktykanci, którzy już mają za sobą praktykę mają pierwszeństwo. 1101-5

Przyjmuję sztandarki szkolne na 5-ci Maj do haftu. Cegielniana 19, Anglik. 1107-2

Poszukuje samotna osobę z kaucją 1000 zł. do prowadzenia interesu branży kolon. Mieszkanie zapewnione. Oferty pod „B. H.” do Rozwoju. 1105-2

Przyjmę na wspólne mieszkanie nie mężczyznę. Andrzeja 58, m. 12-a. 1102-2

Służąca ze świadectwami znająca gospodarstwo wiejskie potrzebna zaraz. Juliusza 4, m. 7. Od 9 do 11 rano i po 8 wiecz. 1074-1

Potrzebna zaraz zupełnie zdolna panna do szycia. Kilińskiego 142, m. 5, 1 p. 1088-1

Pokój na biuro lub jakies przedsięwzięcie do wynajęcia. Wólczańska 75, m. 24. 1079-2

Potrzebna zdolna chemiezarka, na wyjazd do Łowicza. Wiadomość: Przejazd 35, w kawiar. ni. 1081-1

INWALIDE z prawem na koncesję handlu wódczanego poszukuję. Oferty pod „B. S. 17” 1080-2

Pianistka dobrej szkoły poszukuje zajęcia. Cegielniana 146 1091-2

Potrzebna starsza zdolna buletowa do piwiarni z kaucją lub za poręczeniem. Przejazd 35. 1085-2

Zgubione dokumenty

Bronisław Jachimiak zgubił książeczkę wojskową oraz kartę mobilizacyjną wyd. w P. K. U. Łódź. 1068-1

Ukazał się trzeci numer tygodnika

„PRAWDA”

i zawiera szereg artykułów gospodarczych i społecznych **Łódź w wieku złotym** szkic historyczny. **Wystawy świąteczne w sklepach łódzkich.**

Bohaterzy informacji w sprawach podatkowych, paszportowych i dewizowych. Przegląd najważniejszych ustaw i rozporządzeń. Kino, Feljton tygodniowy. Nowela sensacyjna. 1109

W „Prawdzie” znajdzie każdy coś, co go zainteresuje.

Potrzebny chłopiec

do instytucji bankowej. Oferty składać pod literami „M. D.” do biura ogłoszeń „Promień”. Piotrkowska 81. 1152

Potrzebni chłopcy z kaucją

do sprzedaży gazet. Zgłaszać się do Rozwoju. 1104

Nasiona wszelkie

oraz narzędzia (ogrodnicze) polecają sklepy

L. Jasińskiego

prowadzone od r. 1870 w Łęczycy, oddz. w Łodzi, Andrzeja 10.

Cenniki na żądanie bezpłatnie. 1122

Do panów saperatów!

W celu założenia związku u prasza się o jaknajliczniejszą składanie w administracji pod „R. W.” adresów w kopertach zamkniętych wraz ze znaczkiem pocztowym 10 gr. 1152

Jest do sprzedania

piekarnia, składająca się z 6 pokojami i 2-ch dużych szaf. Pokoje są słoneczne i z elektrycznością. Chojay, ul. Poprzeczna 1. 1148-3

Sprzedam sklep

z mieszkaniem tania z powodu choroby w samym rynku. Wiadomość na miejscu, M. Ignatowicz, Bęaków, pow. Brzeziński, przystanek kolejowy Wólboroko. 1152-1

Do sprzedania

szlance, nożyce, zegmaszynka i różne drobiazgi. Sienkiewiczza 54, m. 46. 1126

Chłopiec

potrzebny na wieś do krom. Zgłaszać się w składzie win, ul. Piotrkowska 101, od 10 do 12. 1140

Do wynajęcia

zaraz dwa pokoje z kuchnią (oddzielne z wejściem). Dowiedzieć się ul. Rawska Nr. 10, m. 1. 1110

Do sprzedania

sprzedam zaraz. Dowiedzieć się: ul. Rawska Nr. 10. 1118

WYKAZ OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 30 gr w tekście 30 gr. za tekstem 25 gr.; s. wczajna 7 gr.; wśród drobnych 10 i nekrologi 25 gr. komunikaty 25 gr. oraz wiersze i milimetry lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 5 gr za wyraz; duże litery 30 gr; najmniejsze ogłoszenie 50 gr. Drobne ponad 80 wyrazów wyraz 10 gr. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej, zagr. 100 proc. Stronice przed tekstem i w tekście podzielona na 8 łamów, za tekstem na 5 łamów. Akcydensowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje się do do godz. 4-ej 6-ej 50 proc. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już przedtem przyjęte ogłoszenia bez szczególnego zawiadomienia. Rozwój można zamawiać w Zgiersiu u p. Lacha, w Fabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.